

ΔΗΚΡΙΤΑΙΟ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. Ι. Κ. Ὁ Λαοσάνειος. — ΔΗΜΟΣΘ. Ν. ΒΟΥΤΥΡΑ, Ὁ Κομπούνης. Διήγημα. — Σ. ΣΚΙΠΗ, Περὶ ἰδεώδους καὶ πραγματικότητος — Περὶ Honoré de Balzac, Ὀλίγοι ἄλλοις. — HONORÉ DE BALZAC, Ἡ μητροπιά. Δράμα. — ΔΗΜ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ, Ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου ὡς πορ' ἡμῖν νομοθετικῶς ἐξετάζεται. Μελέτη. — EDGAR POE, Οὐλαλοῦν. Πεζὸν ποίημα. — ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ: ΜΟΥΣΙΚΗ, Antoine Dvorak. — ΘΕΑΤΡΟΝ.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐσωτερικοῦ δρχ. 12
Ἐξωτερικοῦ > > 15

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΑΜΗΝΟΣ

Ἐσωτερικοῦ δρχ. 7
Ἐξωτερικοῦ > > 8

Διευθυντής: Σ. ΣΚΙΠΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ - ΟΔΟΣ ΣΟΛΩΝΟΣ 43^α

Συμπληρωμένης διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ βου τεύχους τοῦ ΑΚΡΙΤΑ τῆς πρώτης τοιμηνίας, παρακαλοῦμεν ὅπως σπεύδουν καὶ ἐξωφληθῶν τὴν συνδρομὴν των, ὅσοι ἐκ τῶν κ.κ. συνδρομητῶν δὲν ἐξωφληθῶν εἶδεν αὐτῶν.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποπέμπονται ἀπ' εὐθείας, διὰ ταχυδρομικῆς ἢ τραπεζικῆς ἐπιταγῆς, πρὸς τὸν Γραμματέα τῆς Διευθύνσεως κ. Δ. Τζεράχην, Γραφεῖα ΑΚΡΙΤΑ, ὁδὸς Σόλωνος 43α.

Οἰαδήποτε πλεον ἐπιτροφῆ, ἔπειτα ἀπὸ τῶν ἐκδοσῶν καὶ κυκλοφορίαν τῶν πρώτων τεσσάρων τευχῶν τοῦ ΑΚΡΙΤΑ, εἶνε ἀπαράδεκτος.

Αἱ ἐγγράφαι λογίζονται ἀρχόμεναι ἀπὸ 1 Μαρτίου ἢ 1 Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους.

Πᾶσα αἰτησις πρὸς ἐγγράφην, δεῖν νὰ συνοδεύηται ἀπαρῆκτως ὑπὸ τοῦ ἀντιτύπου τῆς συνδρομῆς πρὸς τὸν κ. Δ. Τζεράχην, Γραμματέα τοῦ Ἀκρίτα, Σόλωνος 43α.

Ὁ ἐγγράφων 5 συνδρομητῶν καὶ συναποπέλλων τὸ τίμημα τῆς ἐγγραφῆς των λαμβάνει τὸν Ἀκρίταν ἐπὶ ἓν ἔτος δωρεάν.

Οὐδεμία ἀπόδειξις πληρωμῆς ἀναγνωρίζεται ἄνευ διπλοτύπου φέροντος τὴν σφραγίδα τοῦ Ἀκρίτα καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ Γραμματέως.

Τὴν γενικὴν ἀντιπροσωπεΐαν τοῦ ΑΚΡΙΤΑ ἀνέλαβον:

Ἐν ὄλῃ τῇ Θεσσαλίᾳ: ὁ κ. **Γ. Τσαύβας**, Δημοσιογράφος, Βόλος.

Ἐν Πάτραις: ὁ κ. **Ν. Λιβαθινός**, Ἱατρός.

Ἐν Πειραιεῖ: ὁ κ. **Π. Οἰκονομίδης**, Τ.Ν. ὁδὸς Σωτήρος 12.

Ἐν Ἀγρινίῳ: οἱ κ.κ. **Α. Μαρούλης**, Λογ. Ὑποτ. Ἐθν. Τραπ. **Σ. Καραπάνος** " " "

Ἐν Χανίοις-Κρήτης: ὁ κ. **Δ. Πολυτόπουλος**.

Ἐν Ρεθύμνῳ: οἱ κ.κ. **Γ. Δεστοράκης**, Λογιστῆς Γαλ. Ταχυδρ. **Εμμ. Τσιριμονάκης**, Δικηγόρος.

Ἐν Ἡρακλείῳ: ὁ κ. **Γ. Διναροδάκης**, Κεντρ. Φαρμακείον Γ.

Γεωργιάδου.

Ἐν Αἰγύπτῳ: ὁ κ. **Μέτρος Μάγνης**, Beni-Suef. Haute Egypte.

Ἀγγέλλεται πᾶν νέον βιβλίον τοῦ ὁποῦ ἀντίτυπα ἀποπέμπονται εἰς τὸ γραφεῖον μας.

Τὰ χειρόγραφα δημοσιεύματα ἢ οἳ δὲν ἐπιστελέφονται:

Ὁ Ἀκρίτας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἔχει ὑπὲρ τοῦ 1000 συνδρομητῶν.

Ὁ Ἀκρίτας, ἐν Ἀθήναις πωλεῖται εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα Ἐστίας, Μπέκ, Χατζηλαουκά καὶ τὰ κίβρια Συντάγματος καὶ Ὁμιονίας. Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται καὶ εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἐστίας.

Ο ΛΑΣΣΑΝΕΙΟΣ

Δὲν πρόκειται νὰ κρίνωμεν ἐδῶ τὰ σοφὰ λόγια τοῦ σεβαστοῦ μου κ. Μιστριώτου ὡς εἰσηγητοῦ — αὐτὸ ἀνήκει εἰς σοφοῦς πάλιν — οὔτε τὸ δίκαιον ἢ ἄδικον τῆς ἀπονομῆς τῶν βραβείων, τὰ ὁποῖα διὰ μερικὸς κατήντησαν μονοπώλιον.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μᾶς συσφίγγει τὴν ψυχὴν μὲ κάποιαν ἀπογοήτευσιν διὰ τὸν φιλολογοῦντα κόσμον, εἶνε τὸ παγερὸν καὶ ἀνεπίσημον μέχρις ἀπιστεύτου βαθμοῦ τῆς ὥραιας αὐτῆς ἑορτῆς.

Ποιητικὸς ἀγὼν!

Πόσα ὄνειρα καὶ πόσον ἐνθουσιασμὸν περικλείουν αἱ δύο αὐταὶ λέξεις. Πόσαι εὐγενεῖς συγκινήσεις καὶ πόσοι παλμοὶ οἱ εὐγενέστεροι, οἱ ὁποῖοι ἤμπορεῖ ν' ἀντηχήσουν εἰς τ' ἀνθρώπινα στήθη!

Ἄλλὰ διὰ τὸν κατερχόμενον εἰς τὸν εὐγενέστατον τῶν ἀγῶνων, ὅπως καὶ διὰ τὸν μεταβαίνοντα διὰ τὴν ζήσῃ ὀλίγας στιγμὰς εἰς ἕνα ἄλλον κόσμον, διὰ τὴν χειροκροτήσῃ καὶ νὰ ἐνθουσιασθῇ, μία ψυχρότης, ἕνας ἄνεμος παγερᾶς ἀδιαφορίας πνέει πανταχόθεν, παρασύρων ὅλον τὸν ὥρατον κόσμον, τὸν ὁποῖον ἐδημιούργησεν ὁ σκοπὸς τῆς μεταβάσεώς του εἰς τὴν εὐρεῖαν αἰθουσαν τοῦ Πανεπιστημίου.

Μέσα εἰς τὸ ἀραιὸν ἀκροατήριον αἰσθάνεται κανεὶς ὅτι εὐρίσκεται εἰς ἀσφυκτικὸν περιβάλλον — αὐταὶ αἱ ἀντιθέσεις! — καὶ εἰς μάτην ἀναζητεῖ τὸ ρῖγος ἐκεῖνο, ποῦ θὰ κάμῃ τὰ κορμιὰ νὰ φρικιάσουν, τὸν σπινθῆρα, ποῦ θ' ἀνάψῃ εἰς ὅλων τὰς ψυχὰς, ποῦ θὰ κάμῃ τὰ βλέμματα ν' ἀναλάμψουν ἀπὸ μίαν ἱερὰν φλόγα, καὶ τὰ χέρια νὰ κροτήσουν θριαμβικὰ.

Ποῦ εἶνε ἡ Ζωή; τὴν Ζωὴν ἀναζητεῖ κανεὶς καὶ δὲν βλέπει παρὰ τὴν ἀναιμίαν καὶ τὴν νέκραν.

Καὶ ὅλην αὐτὴν τὴν θλιβερὰν κατάστασιν — διότι εἶνε πολὺ θλιβερὰ — τὴν δημιουργεῖ ἡ ἀνεπιστημότης.

Ὅλα χρειάζονται εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον καὶ ἡ αὐταπάτη ἀκόμη. Ὁ μέγας φιλόσοφος Μάξιμος, ὁμιλῶν περὶ τοῦ μέλλοντος νὰ κυριαρχήσῃ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ἔλεγεν: « Οἱ ἄνθρωποι διὰ τὴν νὰ γείνουν μεγάλοι ἔχουν ἀνάγκην ἐνθουσιασμοῦ

ἔστω καὶ δι' ἀπάτης, διότι δι' ἐμὲ ἡ ἀλήθεια εὐρίσκεται ὅπου καὶ τὸ ψεῦδος. Ὁ Ἰουλιανὸς ἐνθουσιάζοιτο θὰ γείνη μέγας.»

Καὶ αὐτὴ ἡ θρησκεία διὰ τὰ ἐπιβληθῆ περιβάλλεται μὲ χρυσὸν καὶ μέταξαν καὶ στολίζεται μὲ πολύτιμα πετράδια. Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν, χρυσὸς καὶ μέταξα εἶνε τὸ ἐπίσημον τῆς τελετῆς.

Ἐνας Ναὸς εἶνε καὶ ἡ αἴθουσα αὐτὴ καὶ τοὺς λειτουργοὺς του οἱ εὐσεβεῖς προσκυνηταὶ τοὺς θέλουν μὲ πολύτιμα πετράδια — τὴν ἐπιβολὴν, ποῦ θὰ ὑποβάλῃ τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν ἀναπτέρωσιν καὶ τὴν ἐνθάρρυνσιν.

Ἄλλ' ἀπὸ τὸν Ναὸν λείπουν οἱ λειτουργοὶ οἱ ἐπίσημοι, καὶ δὲν βλέπετε τὴν ὥραν νὰ φύγετε, διὰ νὰ μὴν πνιγῆτε ἀπὸ τὴν ἀνίαν καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν.

Εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας καὶ αὐτῶν τῶν βασιλέων ἡ παρουσία θὰ ἐχρειάζετο πρὸς διέγερσιν τῆς εὐγενοῦς ἀμίλλης, διότι σήμερον ἀπεδείχθη ὅτι ὅλα σχεδὸν εἶνε ζητήματα ὑποβολῆς καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ τάλαντον.

Ἡ ὤθησις πρὸς τὰ καλὰ καὶ τὰ μεγάλα, ὅπως εἶνε ὁ σκοπὸς τοῦ Λασσανείου, δὲν δίδεται ἔτσι χλιαρὰ καὶ μὲ ἕνα κοινὸν — ἀνεύθυνον αὐτὸ — εἰς τὸ ὅποτον ἀρχίζει ἕνας νὰ χειροκροτῆ μὲ κάποιον ἐνθουσιασμὸν καὶ οἱ ἄλλοι τὸν παρατηροῦν ψυχροί, παραξενευόμενοι διὰ τὸν κρότον, ὁ ὁποῖος ἔρχεται νὰ διαταράξῃ τὴν σιγὴν καὶ τὴν νάρκην εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται.

Τόση ζωὴ ποῦ κυκλοφορεῖ εἰς τὰς φλέβας σας, τόσος ἐνθουσιασμὸς τὸν ὁποῖον προμαντεύετε ὅτι θὰ σᾶς διεγείρουν ἐκεῖ μέσα, ὅλα, ὅλα ὑποχωροῦν καὶ σβύνουν καὶ περνᾶτε ἕνα-δυὸ ὥρες ἐν στενωτάτῳ οἰκογενειακῷ κύκλῳ, ὁ ὁποῖος σᾶς φονεῖ εἰς τὰς ὡρα.οτέρας σας ἰλλουζιόν.

Ἄγῶν, ὁ ὁποῖος τελειώνει ὡσὰν ἐπικηδεῖος κάποιων ὡραίων καὶ ἐθνικοφανῶν ὀνειρών, δὲν ἀξίζει νὰ φέρῃ τὸν τίτλον τοῦ ποιητικοῦ ἀγῶνος.

Νεῦρα καὶ χαρὰ καὶ ζωὴ γύρω, τριγύρω καὶ μέσα μας ἐὰν δὲν ξεχυθῆ, πῶς θὰ δεῖξωμεν ὅτι ζῶμεν καὶ ἡμεῖς ὡς Ἕθνος;

Ἡ ἡ Ἑλλάς πλέον ὡς Ἰδέα μόνον προῦρισται νὰ ζήσῃ;

A. I. K.

ΔΗΜΟΣΘ. Ν. ΒΟΥΤΥΡΑ

Ο ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ

(Διήγημα)

Ἐνα σφύριγμα ἤρθε ἀπὸ μακριὰ σὰ νὰ πετάχθηκε ἀέρινο ταχὺ φεῖδι καὶ ξετυλιγόταν στὴ σιωπῇ τῆ μαύρη.

Ὁ σιδηρόδρομος! Πλησίαζε νὰ ξημερώσῃ καὶ αὐτὸς ἀκόμα νὰ κοιμηθῆ! Τοῦ φάνηκε νὰ ἄκουσε καὶ θόρυβο μακρινὸ κάρρων. Τί κουταμάρα! ἔχασε τὸν ὕπνο του γιὰ νὰ κἀνῃ ὄνειρα ξυπνὸς! Θύμωσε λίγο, ἀλλὰ μιὰ σκηνή, ποῦ εἶχε πλάσει, φάνηκε νὰ κινῆται ἐμπρὸς του μισοσβυσμένη καὶ εἶδε ὅτι πάλι ζητοῦσε νὰ τὴν ζωηράνῃ καὶ νὰ ξακολουθήσῃ! Ὁχι, ἔχι! ἔπρεπε νὰ κοιμηθῆ καὶ γιὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ πάψῃ νὰ σκέπτεται. Ἦταν διαταγή! Ἐκλείσει τὰ μάτια καὶ προσπάθησε μαυτὸ νὰ κλείσῃ ὅλα ἔξω ἀπ' τὴ σκέψι, ἀλλὰ μὲ τὸ κλείσιμο τῶν ματιῶν του σὰ νὰ περιμένε ἐκεῖ κρυμμένο πάνω στὰ βλέφαρα, ἕνα πλῆθος παιδιὰ παρουσιάσθηκε.

— Κύριε! κύριε! ποῦ τὸν πᾶς τὸν Λυκαβητό; . . Τσακώστε τον ἐκλεψε τὸν Λυκαβητό!

Καθὼς περνοῦσε μιὰ μέρα ἀπὸ ἕνα δρόμο ἔπεσε σένα κοπάδι παιδιὰ τοῦ σχολείου, ποῦ ἔπαιζαν μὲ τῆς πέτρες. Στὴ θέα του ἄφρισαν τῆς πέτρες. Τοὺς ἤρθε ἄλλο παιχιδὶ διασκεδαστικώτερο. Τὸν ἀκολούθησαν καὶ ἡ ἀθῶες φωνές των τοῦ ξέσχισαν τὴν καρδιά. Θυμᾶται ὅτι κάποιος διαβάτης τὰ μάλωσε, ἀλλὰ καὶ σαυτοῦ τὰ μάτια εἶδε ἕνα γέλιο, ποῦ ἔσω καὶ ἂν τὸ κρατοῦσε τοῦ ξέφυγε καὶ φαίνεταν νὰ προβάλλῃ στὰ μάτια του σὰ νὰ ἤθελε νὰ τὸν δῆ καὶ αὐτὸ! . .

Μὰ σὲ τί ἔφταιξε καὶ γεννήθηκε καμπούρης;

Ὁ Πέτρος ἀνασηκώθηκε λίγο γιὰ νὰ πάρῃ ἀναπνοή. Τὰ μάτια του εἶχαν γεμίσει δάκρυα. Ἄν μπορούσε νὰ κοιμηθῆ ἕναν ὕπνο αἰώνιο, δίχως ὄνειρα! Δὲν ἤθελε τίποτα νὰ τοῦ ταραξῆ τὸν ὕπνο αὐτόν, νὰ τοῦ ρυτιδῶνῃ τὸ σκοτάδι τὸ βαθύ, τὸ αἰώνιο τὸ πεσμένο στὴ σκέψι! Λένε ὅτι καὶ ἡ σκιὲς καὶ αὐτὲς διατηροῦνε τὸν τύπο τοῦ σώματος ποῦ ἦσαν καὶ αὐτὸ ὁ Πέτρος δὲν τὸ ἤθελε, προτιμοῦσε νὰ βυθισθῆ σένα σκοτάδι αἰώνιο στὴ σκέψι, στὴ ζωὴ, στὰ πάντα!

Ἐκλείσει τὰ μάτια. Ὁ ὕπνος θὰ φτερούγιζε κατ' ἐκτὸς καὶ τὸν σκίασε γιὰ μιὰ στιγμὴ. Μὲ μιᾶς ἕνας δρόμος τῶν Ἀθηνῶν παρουσιάσθηκε ἄγνωστος τώρα, γνωστὸς πολὺ μιὰ φορά. Καὶ τὸν εἶδε ὅπως ἦταν τότε ἔρημος ὁ μισὸς ἀπὸ σπήτια...

Ἄνοιξε τὰ μάτια του γρήγορα. Τοῦ φάνηκε νὰ περνᾷ μιὰ ἐποχὴ παλῆ παθαμένη ἀπὸ κοντὰ του. Μὰ περνοῦσαν ἀθόρυβα κατ' ἐκτὸς τὰ περασμένα πρόσωπα, σκιὲς λησμονημένες. Ζοῦσαν τότε, ποῦ γνώρισε τὸν δρόμο κεῖνο, ἄλλοι ἄνθρωποι καὶ τοῦ φαίνεται τώρα ὅτι καὶ ὁ κόσμος ἦταν πολὺ ἀλοιώτικος. Καὶ ἀκόμα τοῦ φαίνεται ὅτι καὶ ὁ ἥλιος δὲν ἦταν ἔτσι ὅπως

τώρα! Ζούσε τότε ένας θεϊός του γέρος στρατιωτικός άπομεινάρι του άγώνος. Έκάθοντο μαζί. Είχε μιá μεγάλη ψηλή σκάλα ξύλινη τὸ σπῆτι καὶ αὐτὴ μόνο θυμᾶται ἀπ' ὄλο! Θυμᾶται ὅτι τὸ κάτω πάτωμα ἦταν ἄδειο. Κάποιος ποὺ κατοικοῦσε εἶχε πεθάνει καὶ οἱ δικοί του τὸ ἄφισαν. Εἶχε πάντα ἀνοιχτά τὰ παράθυρα καὶ αὐτὸς μὲ παιδιὰ ἄλλα κατέβαινε καὶ ἔρριχναν χῶμα φουχτες ἀπ' αὐτὰ στὸ σπῆτι μέσα, ἔπειτα ἔφυγαν μὲ τρόπο.

Ὁ Πέτρος βῶτησε τὸν ἑαυτὸ του.

— Ποιὸς νάταν κείνος, ποὺ εἶχε πεθάνει τότε;

Εἶδε πάλι τὸν ἑαυτὸ του πολὺ μικρὸ νὰ τὸν σέρνει ὁ πατέρας του ἀπ' τὸ χέρι καὶ αὐτὸς νὰ φωνάζει βλέποντας τῆς ἄμαξες.

— Πᾶμε μὲ ἄμαξα μπαμπᾶ!

— Θὰ πᾶμε παιδί μου!

Τοῦ ἀπαντοῦσε ὁ πατέρας του. Πάλι αὐτὸ ἄρχιζε νὰ φωνάζει βλέποντας τὰ ἄμαξια, ποὺ περνοῦσαν χωρὶς νὰ σταματήσῃ κανένα γι' αὐτούς.

— Θέλω νὰ πᾶμε μὲ ἄμαξα, μὲ ἄμαξα θέλω!..

Δὲν εἶχε νοῆσει ἄκόμα σὲ τί μεγάλη διαφορά ἔρριχνε τοὺς ἀνθρώπους τὸ χρῆμα! Τώρα μόνο ἀπὸ τόσα χρόνια συλλογίζεται, ὅτι ἡ ἀνέχεια, ἡ φτώχεια, ἔκανε τὸν πατέρα του νὰ μὴ τὸν εὐχαριστῆ, νὰ τὸν πᾶν μὲ τὴν ἄμαξα καθὼς τὸν παρακαλοῦσε.

Ἡ μορφή τοῦ πατέρα του παρουσιάσθηκε, ἔπειτα ἄλλες, ἄλλες. Ὅλες θαμπές, σὰν θαμπές ζωγραφιές ξεθαμμένες ἀπ' τὴν πολυκαιριά, πέρασαν σύροντας σὰ σάβανο μιὰ ἐποχή, ἡ κυκλωμένες ἀπὸ μιὰ ἐποχή γλυκειά!...

Ὁ ὕπνος μὲ τὰ ἀέρινα δίχτυα του ἐμπλέξε τὸ νοῦ τοῦ Πέτρου καὶ ὁ καμπούρης κοιμήθηκε καὶ εἶδε ὄνειρο.

Ἦταν χαράματα. Ἐνα βουνὸ ψηλὸ ὠρθώθηκε ἐμπρὸς του, ἓνα βουνό, ποὺ τοῦ φαινόταν νὰ τὸ βλέπει ἀπὸ κοντὰ πολὺ, χωρὶς νὰ βλέπῃ ποὺ ἦταν αὐτός, καὶ σὰ νάταν κάμποσες στιγμὲς μεγαλειότερος ἀπ' αὐτό! Ἦταν ἔρημο τὸ βουνό, ἀλλὰ ἔξαφνα ἓνας ἄνθρωπος φάνηκε νὰ ἀνεβαίνει κρατῶντας στοὺς ὤμους του ἓνα σταυρὸ μεγάλο! Ἦταν μόνος, κατὰμονος! Φοροῦσε ἓνα φόρεμα κόκκινο, κόκκινο τόσο ζωηρό, ποὺ τὸ αἰσθάνθηκε νὰ τὸν χτυπᾶ στὰ μάτια. Ὁ σταυρὸς ἀκουμποῦσε χάμω καὶ σερνόταν στὴ γῆ καὶ ὁ ἄνθρωπος σκυμμένος πολὺ τὸν τραβοῦσε. Μιὰ σκέψις γεννήθηκε στὸ νοῦ τοῦ Πέτρου.

— Εἶνε ὁ Χριστὸς καὶ ἀνεβαίνει τὸν Γολγοθᾶ!

Τοῦ φάνηκε νὰ εἶνε στὰ χρόνια κείνα τοῦ Χριστοῦ καὶ ὅτι βρισκόταν στὴν Ἰουδαία. Ὅλα γύρω του αὐτὸ τοῦ ἔλεγαν!

Ὁ ἄνθρωπος προχωροῦσε ἀνεβαίνοντας τὸ βουνό, ἀλλὰ ὄσω καὶ ἂν προχωροῦσε τὸ κόκκινο χρῶμα, σὰ βαμμένο μὲ αἷμα, τοῦ ρούχου του, τοῦ φαινόταν κοντὰ πολὺ, πολὺ κοντὰ καὶ ξακολουθοῦσε νὰ τὸν χτυπᾶ στὰ μάτια!... Ἐξαφνα ἓνας κρότος ἔγεινε καὶ τὸ βουνὸ σείσθηκε καὶ οἱ βράχοι ἔπεφταν... Ὁ καμπούρης ξύπνησε. Μιὰ μηχανὴ φάσιματος βροντοῦσε σὰ νὰ

ζεφυλιγε θόρυβο. Ὁ ἥλιος φαινόταν στῆς χαραματίδες σὰ μάτια, σὰ νὰ κρυφοκύταζε μὲ χαμόγελο καὶ ἡ ἀκτίνες του σὰ βλέφαρα μακρὰ, μακρὰ ἔμπαιναν μέσα. Τὸ κόκκινο χρῶμα τοῦ βούχου τοῦ Χριστοῦ τοῦ φαινόταν ἄκόμα νὰ γυρίζει, νὰ ἀνεμίζεται κοντὰ του.

— Τί νὰ σημαίνει αὐτό; βῶτησε τὸν ἑαυτὸ του.

Σηκώθηκε σὲ λίγο καὶ στάθηκε. Εἶδε τὴ φορεσιά του νὰ ἔχῃ ἓνα, δυὸ λεκέδες καὶ σκέφθηκε νὰ κἀνῃ βούχα. Ἄνοιξε τὸ παράθυρο ἐνῶ μὲ τὸ νοῦ του λογάριζε πόσα χρήματα εἶχε νὰ λάβῃ καὶ πόσα εἶχε κρυμμένα. Ὁ ἥλιος στὸ ἄνοιγμα τοῦ παραθύρου μπῆκε μέσα καὶ ἀπλώθηκε στὴν κολῶνα τοῦ παραθύρου καὶ στὸν τοίχο μέσα. Σκέφθηκε ἔπειτα τί ὕφασμα θὰ πάρῃ, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ μὴ ξεδεύσῃ ἀπ' τὰ κρυμμένα ἀλλ' ἀπὸ κείνα, ποὺ θὰ ἔπερνε....

Θέλησε νὰ πάρῃ τὴν πένα γιὰ νὰ λογαριάσῃ.

Χτύπησε ἡ πόρτα. Πῆγε καὶ ἄνοιξε. Ἦταν ἓνας φίλος του, ὁ Εὐάγγελος Λαχούρης, πρῶην Δημόσιος ὑπάλληλος, συνταξιούχος. Θὰ εἶχε αὐτὸς ἡλικία πενήντα ἕως πενήντα πέντε χρόνων. Ἀδύνατος μὲ τὰ μάτια μέσα, βαθεῖα καὶ τὰ μάγουλα σὰ νὰ τὰ εἶχε σκάψει ὁ πόνος, τὴ μύτη μακρὰ καὶ σουβερῆ καὶ τὸ ἀνάστημα κοντός. Ἦταν φτωχὸς ἂν καὶ ἦτο δημόσιος ὑπάλληλος πολλὰ χρόνια. Ὁ Λαχούρης γιὰ τὴ φτώχεια του αὐτὴ ὑπερφανεύονταν καὶ δικαίως, γιατί ἀπ' τὴ μεγάλη θάλασσα ποὺ καλεῖται Δημόσιος πλοῦτος, στὴν ὑποία ταξιδεύει ἡ τιμὴ διαρκῶς ὄλων ποὺ εἶνε κοντὰ, καὶ πνίγεται σχεδὸν πάντοτε, αὐτὸς κατῶρθωσε νὰ τὴν σώσῃ! ἀπ' τὸ παλῆ τοῦ σακάκι καὶ ἀπ' τὸ τρύπιο κάποτε παπούτσι του ἐπρόβαλλε ἡ τιμὴ! Μιὰ λύπη πάντα εἶχε, ποὺ ἡ πατριδα δὲν μπόρεσε νὰ ξεφύγῃ ἀπ' τὰ κακὰ χέρια! Εἶχε παντρευθῆ χωρὶς νὰ σταθῇ εὐτυχῆς. Ὁ Πέτρος εἶχε ἀκούσει Ἄπ' τὸν Παρώλη, ἓναν ὀδοντοίατρο φίλο του, ὅτι ἡ γυναῖκα του τὸν εἶχε ἀπατήσῃ καὶ τὴν χώρισε. Ἐνα παιδάκι, ποὺ εἶχαν κάνει, πέθανε ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ ποὺ χώρισαν. Ὅση ἀγάπη εἶχε ὁ Λαχούρης στὴν καρδιά του τὴν ἔρριξε στὴν ἀγάπη τῆς πατρίδος καὶ σαυτῆς μόνο τὸ ὄνομα τὰ μάτια του τὰ ψυχρά, τὰ ἄψυχα, ποὺ σὰ νὰ κοιμῶταν ἡ ψυχὴ πίσω κεῖ καὶ ζυπνοῦσε, ἔπερναν ζωὴ, ἀνάταν, πετοῦσαν ἀκτίνες!

Μιὰ φορὰ ὁ Παρώλης τοῦ εἶχε πῆ, — ἓνας κοῦκος δὲν φέρνει τὴν ἀνοῖξι!

Γιὰ γυναῖκες ἀπέφυγε νὰ μιλᾶ καὶ κανεὶς ποτὲ δὲν τὸν ἄκουσε νὰ μιλήσῃ. Ὅλοι οἱ φίλοι του τὸν ἀγαποῦσαν γιὰ τοὺς τρόπους του καὶ γιὰ αὐτὰ του τὰ αἰσθήματα. Καὶ αὐτὸς ὁ Παρώλης, ποὺ περγελοῦσε τὰ θεῖα, ποὺ περγελοῦσε τῆς ιδέας του, χωρὶς νὰ τοῦ τὸ λέγῃ, τὸν ἀγροποῦσε καὶ πολλὰς φορές, κατὰ τὸ δικό του τρόπο, κύταζε νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ βρίζοντας ὑπερβολικὰ τῆς γυναῖκες! Ὁ Λαχούρης τὸν ἄκουγε χαμογελῶντας κάποτε καὶ μὲ βλέμμα, ποὺ φαινόταν νὰ ἐνοῆ γιὰ τὰ ἔλεγε. Πῶς μεταμορφωνόταν ὅταν μιλοῦσε γιὰ τὴν πατριδα! Ἦταν νάνος σχεδὸν τὸ ἀ-

νάστημα και σκυφτός· όταν όμως άρχιζε να μιλά για την πατρίδα, φαινόταν ίσιος ψηλός σαν ή Πατρίδα, ή άγαπητή του μητέρα, του έδιδε δύναμη, τον έκανε γίγαντα, του στήλωνε το κορμί! Μια μέρα ή Πέτρος είχε δει τον Παρώλη, που τον άκουγε να έχη στο βλέμμα μια άκτινα ειρωνίας, που του θύμησε τον Όδυσσέα μπρος στις σειρήνες. Του φάνηκε να είχε ή Παρώλης την άκτινα αυτή της ειρωνίας, για να έμποδίξη τα λόγια του Λαχούρη να μπούν στη καρδιά του, στο νοῦ του. Και άλήθεια, ήταν σωστό τραγούδι· σειρήνων ή έμιλία του για την πατρίδα και ή Παρώλης για να μείνη πιστός στον έαυτό του έπρεπε να δεθῆ με την ειρωνία!

— Ά! έκανε ή Πέτρος που τον είδε. Δεν πίστευε να ήταν αυτός, γιατί σπάνια πήγαινε. Δεν ευχαριστήθηκε που τον είδε. Βρισκόταν σε μια στιγμή που ήθελε την συναναστροφή του έαυτού του και πάσα άλλη τον βάρυνε.

— Καλή μέρα!

Του είπε ή Λαχούρης. Κρατούσε μια έφημερίδα και χαμογελοῦσε. Τα ψυχρά μάτια του είχαν ένα ζωήρεμα.

— Πώς τοῦτο!

Τραβήχθηκε για να του κάνη θέσι.

— Έλάτε μέσα!...

— Πώς;

Κίνησε το κεφάλι και έκανε ένα βήμα. Στάθηκε σχεδόν ήμισός έξω και ήμισός μέσα.

— Νά, ήρθα δω να διαβάσω την έφημερίδα! Την άγόρασα κάτω άπ' το σπίτι σου και σε θυμήθηκα! Είπα ως άνέβω να διαβάσω με ήσυχία την έφημερίδα μου, είνε πρωί και θα τον βρω εκεί! Βλέπεις τί καλός φίλος είμαι;..

Στά τελευταία λόγια κουνούσε και το κεφάλι σα να τα ρύθμιζε. Ό Πέτρος χαμογελοῦσε. Είδε το όνομα της έφημερίδος και επάνω κάτω το είχε δει άπό πριν. Πάντα την ίδια! Ό Λαχούρης μπήκε μέσα. Σταμάτησε ευθύς και σήκωσε το κεφάλι.

— Μήπως έχεις κανένα πρωινό μάθημα; Ρώτησε γυρίζοντας σαυτόν και ζαρώνοντας λίγο τα φρύδια σα να άρχιζε να θύμωνε με τον έαυτό του.

Ό Πέτρος θυμήθηκε τη Φιφή και αισθάνθηκε μια χγραά να τον ταράξη.

— Όχι, κάτι έγγραφα! είπε και πήγε κοντά στο γραφεῖο του.

— Γράψε λοιπόν συ και γώ να διαβάσω!

Γύρισε το κεφάλι του πίσω για να βρη καρέκλα. Δεν είδε. Κύταξε άπ' την άλλη μεριά. Είδε μια και την έσυρε κοντά του και κάθισε.

— Τα πράγματα σου πάνε και θολώνουν! είπε ξεδιπλώνοντας την έφημερίδα.

Ό Πέτρος, ή έποιος είχε καθίσει και είχε πάρει την πένα, κίνησε το κεφάλι και είπε σιγά.

— Δεν πάνε όλοι στο διάβολο!

Και έσκυψε περισσότερο σημειώνοντας έναν αριθμό χωρίς να πρέπη. Τον έβουσε ευθύς που τον είδε και συλλογίσθηκε καλά πόσα χρήματα είχε, τί χρεωστοῦσε και τί θα έπερνε και, και. Θα έκανε μια φορεσιά καλή, σεμνή!... Έξαφνα ρώτησε τον έαυτό του.

— Όσο και αν ντυθῶ μά θα φύγη ή καμπούρα;

Κύταξε τον Λαχούρη. Αυτός διάβαζε προσεχτικά. Έθαύμασε πως ή ανθρωπος αυτός, που του σύντριψε την καρδιά μια γυναίκα, που άγαπούσε, μπορούσε να διαβάξη, να θέλη τη ζωή και να αισθάνεται άγάπη στην πατρίδα! Θυμήθηκε πως τον γνώρισε, πως φιλονίκησαν μια φορά και αισθάνθηκε ένα νυγμό κακίας, εκδικήσεως, στην ανάμνησι της φιλονικίας.

Μια μυῖγα μεγάλη άρχισε να πετᾷ με βόμβο και να χτυπᾷ στα γιαλιά του παραθύρου. Η άκτινα του ήλίου που φώτιζε τον τοῖχο του παραθύρου, είχε κατεβῆ και έπερτε και σένα τραπέζι· κουτσό και γυρμένο προς το μέρος, που ή ήλιος άκουμποῦσε και έτσι φαινόταν ότι άπ' το βάρος του είχε γύρει.

Η μηχανή του ραψίματος, που είχε πάψει άκούσθηκε πάλι. Ό Λαχούρης στράφηκε στον Πέτρο.

— Τί γίνεται με της έκλογές! Χαλασμός κόσμου!

Ό Πέτρος σηκώθηκε σιάζοντας τα μαλλιά του και πλησίασε. Είδε τη μυῖγα να κάβεται· σένα κομμάτι ψωμί και να κινᾷ τα πισινά της πόδια σα να καθάριζε τα φτερά της.

Ό Λαχούρης άνασηκώθηκε και έρριξε την έφημερίδα στο τραπέζι. Η μυῖγα έφυγε και άρχισε να πετᾷ βουίζοντας και χτυπώντας στα γιαλιά.

— Είνε γεμάτη για τη διαδήλωσι τη χθεσινή. Την είδες τη διαδήλωσι; Όχι; άλήθεια έχασες! Πρώτη φορά είδα αυτή την κοσμοπλημύρα! Δεν έχεις ιδέα! κόσμος, κόσμος και κοσμάκης! Πλημύρα! Και όλο άπό ανώρους δουλευτάδες και όχι ζακετάκιδες για θέσεις! Και άκουγες φωνές — Κάτω οι δολοφόνοι κάτω! Ζήτω το ευαγγέλιο! Κακά άλήθεια την έχουνε οι Θεοτοκικοί!... Ό Λαχούρης σταμάτησε, έπειτα.

— Για θυμήσου Πέτρο και κείνο το σκοτωμό! Πόσοι άνθρωποι πήγαν έτσι χαμένοι· άδικα! Θυμούμαι ένα παιδί σκοτωμένο, πήγα και το είδα και γώ. Το καυμένο! Δεν ξέρω μά το Θεό πως κρατήθηκε ή κόσμος και δεν έβγαλε φωνιά

— Ποιόν; τον ρώτησε με γελαστά μάτια ή Πέτρος!..

— Ποιόν!

— Ναί ποιόν;

Και ή Πέτρος τον κύταξε με γελαστά μάτια άκόμα. Ό Λαχούρης τον είδε.

— Μά..

Ό Πέτρος δέν τον άφισε να μιλήση.

— Έ Λαχούρη, του είπε κινώντας το κεφάλι και λίγο το σῶμα και

έχοντας τὰ χέρια στή τσέπη, ξέρεις τί βλέπω κάποτε σέ σένα; ὅτι πᾶς μὲ τοὺς πολλούς, μὲ τὸ πλῆθος!

Ἄκουσ «προδοσία» καὶ γίνεσαι καὶ σὺ ἡγῶ μιᾶς κουταμάρας, καθὼς καὶ οἱ πολλοί. Τὴν πέταξε κάποιος ἀληθινὸς προδότης καὶ τὸ κουτὸ πλῆθος τὸ κενὸ τὴν ἐπαναλαμβάνει: χωρὶς νὰ τὴν σκεθῆῃ καὶ φαίνεται ὡς ἡ λέξις αὐτῆ, νὰ τοῦ ἔγεινε ψυχὴ, σκέψι! Μὴ κυτᾶζης Λαχοῦρη μου τοὺς φύλλους, δὲν εἶνε καιρός, κύταζε τοὺς λύκους ποὺ ἔρχονται: νὰ σέ φᾶνε!

Ὁ Πέτρος ἐξακολούθησε ἀκόμα ἑμιλώντας ἐπάνω στὸ αὐτὸ θέμα, εἶπε καὶ χτύπησε πολλὰ: ἀλλὰ σὲ λίγο παρεσύρθηκε ἀπ' τὴν ἑμιλιά του. Θυμήθηκε τὴν περιφρόνησι τοῦ κόσμου, ἢ φωνές τῶν παιδιῶν πάλι χτύπησαν στὰ αὐτιά του.

— Ὅχι, εἴτε εὐαγγέλιο εἴτε κοράνι εἴτε ὅ,τι ἄλλο τέτοιο βιβλίον ὑπάρχει, δὲν δίνω μιὰ πεντάρη! Μὴ κάνεις ἔτσι! Δὲν δίνω μιὰ πεντάρη! Ναί κάτι θέλησε ὁ Χριστὸς νὰ κάνῃ καὶ ἀντὶ νὰ κάνῃ κείνο ποὺ ἤθελε τοῦ ἔκαναν ἓνα βιβλίον ὠραῖο τοῦ ἔρριξαν δόξα, δόξα! Γιὰ πέ μου, ποῦ εἶνε ἡ ἀδελφοποίησις τῶν λαῶν; Ἡ εἰρήνη; Θάλασσα ἔλα! ἔφυγαν τὰ γεράκια καὶ οἱ ἀέτοι καὶ ἤρθαν οἱ γύπες καὶ τὰ κοράκια!

Ὁ Πέτρος σταμάτησε λίγο. Στὶς τελευταῖες λέξεις πρόσεξε στὴ φωνὴ του. Πάλι εἶπε.

— Δὲ μοῦ λές οἱ χρυσοφορεμένοι: στὴν ἐκκλησιὰ τί θέλουν; Οἱ τιτλοῦχοι; Ὁ Χριστὸς ἦτο ταπεινός, δὲν εἶχε τίποτε τὸ χρυσάφι: καὶ αὐτοὶ στολίζονται, δίνουν τιμὴ σαυτὸ καὶ τὸ φοροῦνε πάνω στὸ κεφάλι τους! Ἄμ' ἢ εἰκόνες; Εἶδες πῶς τῆς στολιζοῦν; Τῆς κάνουν ἀσημένιες, χρυσές καὶ τῆς κρεμοῦνε χίλια δύο κιλιμπιδία πάνω τους! Γιατί; Ῥώτησέ τους καὶ θὰ δῆς ὅτι οὔτε βῆμα κάνανε ἀπ' τὴν εἰδωλολατρεία! Ἐφυγαν τὰ ἀγάλματα καὶ ἤρθαν ἢ εἰκόνες! Τέσσοι φτωχοὶ πεθαίνουν, ἀπ' τὴν πείνα καὶ αὐτοὶ ντύνουν τῆς εἰκόνες στὸ χρυσάφι! Δὲν δίνουν νὰ καταλάβῃ ὁ κόσμος ὅτι καλλίτερο εἶνε νὰ ντύσῃς ἓνα γυμνὸν ἄνθρωπο παρά μιὰ ζωγραφιά, μιὰ εἰκόνα! Καὶ ἀλήθεια. Γιὰ κύταζε; Μέσα στὴν Ἐκκλησιὰ ζωγραφιές ντυμένες στὸ χρυσάφι καὶ στὴν πόρτα ἄνθρωποι γδυτοὶ! Χριστέ, τί εἶνε τοῦτο, ποῦ παθαίνεις καὶ ὄχι ποῦ ἔπαθες!...

Θυμήθηκε κάτι ποὺ ἄκουσε μιὰ μέρα.

— Ἐχεις ἀκούσει πῶς μιλοῦν ἢ γυναῖκες γιὰ τὴν Ἐκκλησιὰ; Καὶ ἢ γρη῏ς ἀκόμα! Ἄκουσε.

— Εἶδες τὸ ἀηδόνι!

— Καναρίνι ἦταν!

— Ἄγγελος ἐπουράνιος!

Ἔτσι μιλοῦνε ἢ γυναικίς γιὰ τοὺς παπάδες! Τὸ ἄκουσα αὐτὸ μὲ τὰ αὐτιά μου μιὰ μέρα!

Στάθηκε. Πλησίασε στὸ παράθυρο. Ὁ Λαχοῦρης ἦτο σκεπτικὸς. Ὁ Πέτρος κύταζε ἔξω. Εἶδε μιὰ γάτα νὰ ἀπλώνεται κάτω ἀπὸ μιὰ κωνο-

δόχο στὸν ἥλιο. Σκέφθηκε γιὰ ὅσα εἶχε πῆ. Βρέθηκε σύμφωνος καὶ βίασε τὸν ἑαυτὸ του νὰ βρεθῆ σύμφωνος μὲ ὅσα εἶπε στὴν ὀρμὴ του. Καὶ ἄλλα τοῦ ἤρθαν στὸ νοῦ τότε.

Βγήκε μαζὺ μὲ τὸν Λαχοῦρη ἔξω. Κάτω ἀπ' τὴ σκάλα ἄκουσε δύο γειτόνισσες νὰ μιλοῦν. Καθόντουσαν σὲ σκαμνάκια μὲ τὴν κάλτσα ποῦ ἔπλεχαν περασμένη στὸ λαιμό. Ἡ μιὰ, μιὰ χονδρὴ μὲ τὸ λαιμὸ χωμένο στὸ σῶμα, εἶχε τελειώσει κάτι ποὺ ἔλεγε κείνη τῆ στιγμὴ καὶ τὸ κεφάλι τῆς κινῶταν ἀκόμα ὡς ἂν τὰ λόγια νὰ εἶχαν ὀρμὴ καὶ καθὼς πεταχθῆκαν νὰ τῆς τὸ τάρραξαν! Γύρισε καὶ κύταξε τὸν Πέτρο καὶ μὲ μισὴ ματιὰ εἶδε τὸν Λαχοῦρη.

— Οὐμ δίκαιο ἔχεις, ἀλλὰ νὰ σοῦ πῶ καὶ κείνη ἔχει δίκαιο, γιατί θέλει: νὰ ζῆ γάλη ἢ καυμένη τοὺς Διαβόλους ποῦ ἔχει: στὸ σπῆτι τῆς! εἶπε ἢ ἄλλη.

— Καὶ βάζει: ἄλλους πῶς μεγάλους μέσα, τοὺς Βεελζεβούλιδες!...

Ὁ Πέτρος ἐνόησε, ὅτι μιλοῦσαν γιὰ τὰ κορίτσια τῆς πλύστρας καὶ γιὰ τοὺς νέους ἢ τοὺς ὑποψηφίους γαμπρούς, ποῦ ἔβαζαν στὸ σπῆτι τους. Ἡ ἐνθύμησις ἐνὸς μάγκα φάνηκε καὶ εἶδε τὰ γυμνά του πόδια τὰ μαῦρα τὰ σκονισμένα, τὰ ἔξυπνα μάτια του.

Πέρα λίγο ἀπ' τὸ σπῆτι, εἶδε νὰ γκρεμίζοι ἓνα παληόσπιτο. Ἦταν αὐτὸ περικυκλωμένο ἀπὸ μάνδρα καὶ κατοικοῦσαν ἄλλοτε πολλὲς φτωχὲς οἰκογένειες: ψηλὰ σένα τοῖχο εἶδε σκαρφαλωμένο τὸν Σαλίγκαρο, τὸ παιδί τῆς πλύστρας. Ἐφώναζε καὶ χειροκροτοῦσε τοὺς ἐργάτας ποῦ τραβοῦσαν δεμένο μὲ σχοινὶ ἓνα τοῖχο, γιὰ νὰ τὸν ρίξουν.

Ἐνας ἠλικιωμένος ἀνθρωπάκος, κοντὸς, τετράγωνος, μὲ τὸ φαλακρὸ του κεφάλι: χωρὶς καπέλο καὶ μὲ ποδιὰ λερωμένη ἀσπρη, τοὺς προσπέρασε βαδίζοντας βιαστικά: εἶχε τὰ μάτια ψηλὰ στὸν τοῖχο.

— Ὅριστε τον!... Τὸν πνίγεις ἢ δὲν τὸν πνίγεις!

Στάθηκε κάτω ἀπ' τὸν τοῖχο.

— Βρεσὺ! Βρέ! Δὲν ἀκούς μωρὲ γαιδοῦρι!...

Ὁ Σαλίγκαρος ἔστριψε λίγο τὸ κεφάλι: καὶ τὸν κύταξε μὲ τὴν ἄκρα τοῦ ματιοῦ του καὶ ἔπειτα πάλι πρόσεξε τοὺς ἐργάτας, ποῦ ἀκουγόnton: σὰν ἢ φωνές των.

— Δύναμις παιδιὰ!

Ὁ γέρος θύμωσε περισσότερο.

— Μπὰ ποῦ νὰ σοῦ πάρῃ ὁ διάβολος τὸ κεφάλι! μὴ μοῦ κάνεις ἐμένα ἔστι, γιατί δὲν ἀργῶ νὰ σοῦ σπᾶσω τὸ κεφάλι.

Καὶ ὁ γέρος ἔσκυψε χάμω.

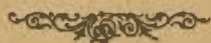
Ὁ Σαλίγκαρος γύρισε γρήγορα.

— Τώρα μιὰ στιγμὴ νὰ συχωρεθοῦν τὰ πεθαμένα σου γέρο φαφούτη καὶ ἔφθασα!.. Νά, νά! τὸν ρίχνουν! Ἄ, γιὰ σὰς παιδιὰ, καὶ γέρνει! ὦ! ὦ!... Ζήτω ὁ πόλεμος!

Ὁ Σαλίγκαρος ἔκανε νὰ χτυπήσῃ τὰ χέρια, ἀλλὰ μάζεψε ἐπάνω τὰ πόδια του γρήγορα. Ἐνας κρότος μεγάλος ἀκούστηκε καὶ πετάχθηκε ἕνα σύννεφο σκόνης, σὰ νὰ σηκώθηκε ἕνα τέρας καὶ ἀπλώθηκε χιλιοκέφαλο.

(Συνέχεια)

Δημοσθ. Ν. Βουτυράς

ΠΕΡΙ ΙΔΕΩΔΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ*

ΟΛΙΓΑΙ ΛΕΞΕΙΣ

Ἰδεῶδες καὶ πραγματικότης εἶνε στενὰ συνδεδεμένα πρὸς ἀλλήλα· τὸ ἕνα δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ χωρὶς τὸ ἄλλο. Αὐτὸς ὁ κόσμος, αὐτὸ τὸ Σύμπαν ἔζησεν ὡς ἰδέα τὸ πρῶτον μέσα εἰς τὸν νοῦν τοῦ Θεοῦ καὶ κατόπιν ἔγεινε πραγματικόν. Καὶ ἀπὸ τῶν μειζόνων ἐπὶ τὰ ἐλάττω. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε κ' αὐτὸς γέννημα μιᾶς ἰδέας· εἶνε μία καθαυτὴ ἰδέα· ἰδέα πραγματική, ἂν ἐπιτρέπεται. Ὁ ἔρως, ἡ ἀγάπη, ἡ συμπάθεια, ἡ ὁποία νοερώς ἐνάνει τὸ πρῶτον τὸν ἄνδρα μετὰ τῆς γυναικός, μετέχει τοῦ ἰδεώδους, ἢ καλλίτερον, εἶνε καθαυτὴ ἰδεῶδες. Ἡ ἔνωσις ποῦ ἀκολουθεῖ μετὰ ταῦτα εἶνε πραγματικότης. Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι εἴμεθα πραγματικοί· δηλαδὴ κινούμεθα, ζῶμεν, εὐτυχοῦμεν, ὑποφερόμεν καὶ ἐν γένει ἀποτελοῦμεν ἕνα μέρος τῆς ὀλικῆς ζωῆς· καὶ ὅμως ἔμεῖς δὲν εἴμεθα ἄλλο, ἢ δημιουργήματα μιᾶς ἰδέας· τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ἀγάπης τῶν γονεῶν μας.

Ἰδέα λοιπὸν τὸ πᾶν· ἀλλὰ καὶ πραγματικότης μαζί. Ἰδέα ὅμως πάλιν ἀπὸ ἰδέαν διαφέρει σημαντικῶς. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν ἰδεολογοῦν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποῦ ὀνειρεύονται νὰ γίνουν βασιλεῖς, στρατηγοί· ὑπάρχουν ἄλλοι ποῦ ὀνειρεύονται νὰ γίνουν ἐπιστήμονες, θεολόγοι, πολιτικοί· ἄλλοι πάλιν φιλόσοφοι, ποιηταί, μουσικοί, ζωγράφοι· ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποῦ ὀνειρεύονται νὰ γίνουν ἔμποροι, τραπεζίται, ναυτικοί καὶ ἄλλοι πάλιν τοκογλύφοι καὶ τοκισταί. Ὅλοι ὡστόσον ὀνειρεύονται, ἰδεολογοῦν καὶ πραγματοποιοῦν κατόπιν ἀναλόγως τῆς δυνάμεως ποῦ ἔχει ἕνας ἰδεολόγος τοιοῦτος. Πρόκειται, ὅμως νὰ ἴδωμεν ποῖοι ἐξ ὄλων ἰδεολογοῦν ἐπωφελέστερον ὄχι μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν τους, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ὀλοκλήρον, ἢ διὰ τὸ ἔθνος τους, διὰ τὴν πόλιν τους, τὸ χωριό τους, τὴν οἰκογένειάν τους, ἀδιάφορον! — συγκριτικῶς μὲ τὴν δύναμιν ἐκάστου ἐξ αὐτῶν.

Ἐνας καλὸς ἰδεολόγος ποῦ θ' ἀποβῇ μιὰ μέρα καὶ καλὸς

*) Ἀπόσπασμα ἀπὸ μίαν διάλεξίν μου δοθεῖσαν εἰς τὸν Βόλον τῇ 19 Ἰανουαρίου 1904.

πρακτικὸς, δὲν θὰ περιορισθῇ μόνον καὶ ὀλοκληρωτικῶς εἰς τὸ ἀτομικόν του συμφέρον, ἀλλὰ θὰ προσπαθῆσῃ νὰ δημιουργήσῃ παιδιὰ κατὰ ὅπωςδήποτε καὶ χρήσιμα εἰς τὴν κοινωνίαν, συγχρόνως δὲ θὰ προσπαθῆσῃ νὰ φανῇ καὶ αὐτὸς χρήσιμος καὶ ὠφέλιμος εἰς τὸν τόπον του, δι' ἔργων εὐγενῶν καὶ μεγάλων. Θὰ ἰδρῦσῃ σχολεῖα, ναοὺς π. χ. Θὰ συντρέξῃ τὰς ὠραίας τέχνας καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν, δηλαδὴ τοὺς πατέρας, τοὺς προστάτας ὄλων τῶν ἰδεολόγων — ποιητὰς, ζωγράφους, μουσικοὺς κ.τ.λ. Πατέρες, ἀρχηγοὶ ὄλων τῶν ἰδεολόγων εἶνε οἱ μεγάλοι ἄνδρες· εἴτε εἰς τὴν πολιτικὴν, εἴτε εἰς τὰς ἐπιστήμας, εἴτε εἰς τὰς ὠραίας τέχνας.

Ἰδεολόγοι δύναται νὰ ὑπάρξουν καὶ κατ' ἀντίθεσιν ἐπιζήμιοι καὶ ἐπιβλαβεῖς εἰς τὸν τόπον τους, τὴν πατρίδα τους, ὀλοκλήρον τὴν ἀνθρωπότητα. Αὐτοὶ εἶνε ἐκεῖνοι ποῦ ἰδεολογοῦν νὰ γίνουν κακοῦργοι, κλέπται, λησταί, καταστροφεῖς. Ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων ἡ ἰδέα περιορίζεται ἀποκλειστικῶς μόνον εἰς τὸ ἀτομικόν των, εἶνε χειρότεροι ἀπ' αὐτοὺς. Κατὰ τὴν γνώμην μου ἕνας ἄδικος, ἕνας κακοῦργος, ἢ μπορεῖ στὴν πατρίδα του νὰ εἶνε ἀρνητικῶς ἐπωφελής. Ὁ Καρνεάδης ἰσχυρίζετο ὅτι τὸ Λατινικὸν ἔθνος ἐδημιουργήθη ἐπάνω εἰς τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν βαρβαρότητα· καὶ τὸ ἴδιον ἢ μπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῇ κανεὶς σήμερον διὰ τοὺς Βουλγάρους. Ποῖος ἀγνοεῖ τάχα μὲ τί ἀπάνθρωπα καὶ βάρβαρα μέσα ἐνεργοῦν εἰς τὴν Μακεδονίαν τὴν ἐξόντωνσιν τὴν ἀδελφῶν μας! Ἐκεῖνοι λοιπὸν ἄλλην μίαν φορὰν, ποῦ περιορίζοντι στὸ ἀτομικόν τους συμφέρον, θ' ἀποδοῦν μυριοτρόπως ἐπιζήμιοι καὶ ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν πατρίδα τους· γιατί αὐτοί, ἀδιάφοροι ὄντες πρὸς τὸ περιβάλλον τους, δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ μούμιες καὶ ἀλλοίμονον ἂν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶνε μεγάλος εἰς ἕνα ἔθνος· τὸ ἔθνος αὐτὸ γλίγωρα ἢ ἀργὰ θὰ γίνῃ ἕνας ἀπέραντος τόπος ἀπὸ μούμιες.

Ἄς μὴν ἐπιτρέπωμεν λοιπὸν εἰς τοὺς ἐνόχους καὶ στέρους αὐτοὺς νὰ σοφιστεύωνται ἐνώπιόν μας, ψέγοντες καὶ κατηγοροῦντες τὸν εὐγενῆ ἰδεολόγον, ποῦ μὲ τὴν αὐταπάρνησιν προσπαθεῖ ν' ἀποβῇ ὠφέλιμος εἰς τὴν πατρίδα του, μὲ τὸν ἕνα ἢ μὲ τὸν ἄλλον τρόπον. Ἐνας ἀληθινὸς καὶ ἰσχυρὸς ἰδεολόγος καὶ διὰ τὸ ἀτομικόν συμφέρον θὰ φροντίσῃ περισσότερον ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ διὰ τὰ κοινὰ συφέροντα ἀκόμη περισσότερον. Ὁ ποιητὴς εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους, ἀπὸ τοὺς μεγάλους, ἀπὸ τοὺς πλέον εὐγενεῖς ἰδεολόγους.

Βόλος

Σ. Σκίπης

ΟΛΙΓΑΙ ΛΕΞΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ HONORÉ DE BALZAC

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἀρχομένου ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους δράματος τοῦ Honoré de Balzac, ἀποσπῶμεν ἀπὸ τὴν βραβευθεῖσαν ὑπὸ τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας μελέτην τοῦ Augustin Gabat ὀλίγας λέξεις περὶ τοῦ συγγραφέως.

«Εἰς κάθε συγγραφέα ὀφείλομεν ν' ἀναγνωρίσωμεν μίαν κυρίαρχον δύναμιν· ὁ Balzac κατέιχε τὴν θέλησιν. Ἡ θέλησις κυριαρχεῖ εἰς τὸ ἔργον του, ὅπως καὶ εἰς τὸν βίον του· ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὴν ιδέαν, ἡ συνεχὴς προσπάθεια, ἡ ἐνότης τῆς συλλήψεως, χαρακτηρίζουσι τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν συγγραφέα.

Πολλὰ αἱ μεγαλοφυΐαι ἐγεννήθησαν ἀπὸ τὴν ἔμπνευσιν, τὴν φαντασίαν ἢ τὴν ἀπλὴν τύχην. Τὸ ἔργον των εἶνε ἐνίοτε αὐτόματον καὶ διανοίγεται σχεδὸν ὅπως ἓνα λουλοῦδι, τὸ ὅποιον δὲν ἐκκαλλιεργήθη.

Ἄς ἀφαιρέσωμεν τὴν θέλησιν ἀπὸ τὸν Balzac καὶ ὁ Balzac δὲν ὑφίσταται. Χωρὶς αὐτὴν τὴν ἐντατικὴν ἐνεργητικότητα πρὸς ἓνα μόνον σκοπὸν, ὁ συγγραφεὺς τῆς Comédie humaine δὲν θά ἐπρὸικιζε τὴν γαλλικὴν φιλολογίαν μὲ τὰ θυμασια ἔργα του, ὅπου τὸ ιδεῶδες συνδυάζεται τόσον ἄρμονικὰ μὲ τὴν πραγματικότητα.

Ἡ φιλολογία δὲν ὑπῆρξεν ἐν τούτοις ἡ πρώτη του φιλοδοξία. Ἐφιλοδοξεῖ νὰ καταστῇ ὁ τέταρτος μέγας ἀνὴρ μετὰ τὸν Ναπολέοντα, Cuvier καὶ O'Connell, ὄνειροπολῶν νὰ συμπληρώσῃ διὰ τῆς γραφίδος, ὅ,τι ὁ Ναπολέων δὲν ἀπετελείωσε διὰ τοῦ ξίφους. Τὸ ὄνειρόν του αὐτὸ, πρηγκλοῦθησεν ἀκούραστος, ἀλλὰ χωρὶς ἐπιτυχίαν.

Ὁ Balzac εἰς τοὺς ἥρωας του ἀντέγραψε τὸν ἐκυτόν του· καὶ ἂν θελήσωμεν ὅποιονδήποτε ἐξ αὐτῶν νὰ μελετήσωμεν, θ' ἀναγνωρίσωμεν τὸν Balzac μὲ τὴν κυρίαρχον θέλησίν του καὶ τὴν ἔκτακτον διαίσθησίν του (intuition)».

HONORÉ DE BALZAC

Ἡ ΜΗΤΡΙΑ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ κόμης ΔΕ ΓΚΡΑΝΣΑΝ
ΕΥΓΕΝΕΙΟΣ ΡΑΜΕΛ εἰσαγγελεὺς
ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ ΜΑΡΚΑΝΔΑΛ
ΒΕΡΝΟΝ ἰατρός
ΓΚΟΝΤΑΡ
Εἰς ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ
Εἰς ΙΑΤΡΟΣ
ΜΠΟΝΤΡΙΠΙΟΝ φαρμακοποιός

ΣΙΑΜΠΩ ἐπιστάτης ἐργοστασίου
ΝΑΠΟΛΕΩΝ υἱὸς τοῦ στρατηγοῦ
ΦΕΛΙΣ
ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ σύζυγος τοῦ στρατηγοῦ
ΠΑΥΛΙΝΑ θυγάτηρ » »
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ
ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΕΣ, Εἰς ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΕΥΣ.

Ἡ σκηνὴ ἐν Λουβιὲ τῆς Γαλλίας. Ἐποχὴ 1829

Παρεστάθη τὸ πρῶτον ἐν Παρισίοις ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Ἱστορικοῦ Θεάτρου τὴν 25 Μαΐου 1848. Ἐκτοτε δὲ κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὴν Γαλλ. Κωμωδία κ.τ.λ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

Τὸ θέατρον παριστᾷ αἰθούσῃ ἀρκούντως στολισμένῃ· ἐπὶ τῶν τοίχων εἶνε ἀνηρτημέναι αἱ εἰκόνες τοῦ Ναπολέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ του. Ἡ εἰσοδος τῶν ἠθοποιῶν διὰ τῆς εἰς τὸ βάθος θύρας, ἔξωθεν τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἄνδρον μὲ προστέγασμα. Ἡ θύρα τῶν δωματίων τῆς Παυλίνης εἶνε δεξιὰ τοῦ θεατοῦ, ἢ τῶν τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῆς συζύγου του ἀριστερά. Ἐκατέρωθεν τῆς θύρας τοῦ βάθους ὑπάρχουσιν ἀριστερὰ μίαν τράπεζαν, δεξιὰ ἓν ἐρμάριον συστήματος Boule'. Κάνιστρον πλήρες ἀνθέων εὔρηται πρὸ τοῦ καθρέπτου πρὸς τὴν εἰσοδὸν τῶν δωματίων τῆς Παυλίνης. Παρὰ τὸ ἐρμάριον ἐστὶ (cheminée) μὲ πλούσιον στολισμόν. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῆς σκηνῆς καὶ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἀνὰ ἓν ἀνάκλιτρον. Εἰσέρχεται ἡ Γερτρούδη κρατοῦσα ἄσθη συλλεχθέντα κατὰ τὸν περίπατόν της καὶ τὰ ὅποια θέτει εἰς τὴν ἀνθοδόχην.

ΣΚΗΝΗ I.

Γερτρούδη, ὁ Στρατηγός.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Σὲ βεβαιῶ, φίλε μου, ὅτι θὰ εἶνε ἀπερισκεψία νὰ περιμένῃς περισσότερον γιὰ νὰ παντρεύῃς τὴν κόρη σου, εἶνε εἴκοσι δύο ἔτων. Ἡ Παυλίνα ἤρηνε πάρα πολὺ νὰ κάμῃ τὴν ἐκλογὴν της· καὶ εἰς παρομοίαν περίπτωσιν ὀφείλουσι οἱ γονεῖς νὰ ἀποκαθιστοῦν τὰ παιδιὰ των... ἄλλως τε αὐτὸ μὲ ἐνδιαφέρει ἰδιαιτέρως.

1) Ἐξοχὸς ἐπιπολιτοῖς φημισθεῖς.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Δηλαδή;

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Ἡ θέσις μιᾶς μητριᾶς δίδει πάντοτε ὑπονοίας. Πρὸ καιροῦ εἰς ὄλον τὸ Λουβιδεῖ λέγουν, ὅτι ἐγὼ βάζω ἐμπόδια διὰ τὸν γάμον τῆς Παυλίνας.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Αὐτὲς ἢ κακὲς γλῶσσαι τῶν μικροπόλεων! Θὰ ἤθελα νὰ κόψω μερικὲς! Νὰ αἰτιῶντα σέ, Γερτρούδη, ἢ ὁποῖα ἐπὶ δώδεκα τῶρα ἔτη εἶσαι διὰ τὴν Παυλίαν μία ἀληθινὴ μητέρα! ἢ ὁποῖα τὴν ἀνέθρεψες τόσον καλά!

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Τέτοιος εἶνε ὁ κόσμος! Τέλος πάντων δὲν μᾶς τὸ συγχωροῦν, νὰ ζοῦμε τόσο κοντὰ μὲ τὴν πόλιν καὶ νὰ μὴν πηγαίνωμεν. Ἡ κοινωνία μᾶς τιμωρεῖ, ἐπειδὴ ξεύρουμε ν' ἀδιαφοροῦμεν δι' αὐτήν. Πιστεύεις, ὅτι ἡ εὐτυχία μας κάνει μερικοὺς νὰ ζηλεύουν; Νά, ὁ γιατρός μας...

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ὁ Βερνόν;...

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Ναι, ὁ Βερνόν σὲ ἠθονεῖ φοβερά. Ζηλεύει, διότι δὲν κατώρθωσε ποτὲ νὰ ἐμπνεύσῃ σὲ μιὰ γυναῖκα τὴν τρυφερότητα, τὴν ὁποῖαν ἔχω γιὰ σένα. Ἐπίσης δι' ἄσχημιται ὅτι παίζω κωμωδίαν. Ἐπὶ δώδεκα ἔτη. Πόσον εἶνε αὐτὸ πιθανόν!

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Μιὰ γυναῖκα δὲν μπορεῖ νὰ ὑποκρίνεται δώδεκα χρόνια χωρὶς νὰ ἀνακαλυφθῇ. Αὐτὸ δὲ εἶνε βλακῶδες! Ἄ! ὁ Βερνόν! καὶ αὐτὸς ἀκόμη!

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. ὦ! ἀστειεύεται! Λοιπὸν καθὼς σοῦ ἔλεγα, θὰ ἴδῃς τὸν Γκοντάρ. Ἀπορῶ μάλιστα πῶς δὲν ἤλθε. Εἶνε τόσο πλούσιος, ὥστε θὰ εἶνε τρέλλα νὰ ἀρνηθῇ κανεὶς. Ἀγαπᾷ τὴν Παυλίαν καὶ μολονότι ἔχει τὰ ἐλαττώματά του καὶ εἶνε ὀλίγον ἐπαρχιώτης, δύναται νὰ καταστήσῃ τὴν κόρη σου εὐτυχῆ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἐγὼ ἀφῆκα τὴν Παυλίαν ἐντελῶς ἐλευθεράν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ συζύγου.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. ὦ! ἔσο ἥσυχος! μιὰ κόρη τόσον γλυκεῖα, τόσον καλά μορφωμένη, τόσον φρόνιμη...

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Γλυκεῖα! Αὐτὴ ἔχει τὸν χαρακτῆρά μου, εἶνε παράφορος.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Αὐτὴ παράφορος! Ἄλλὰ σὺ, ἄς ἴδωμεν.... Δὲν κάνεις ὅ,τι θέλω;

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Εἶσαι ἓνας ἄγγελος, ποτὲ δὲν θέλεις κάτι ποῦ νὰ μὴ μ' ἀρέσῃ. Ἀλήθεια, ὁ Βερνόν θὰ γευματίσῃ μαζί μας μετὰ τὴν αὐτοψίαν του.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ πῆς;

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Σοῦ τὸ λέγω, ξεύρεις, γιὰ νὰ εὔρη νὰ πῆ τὰ κρασιὰ ποῦ προτιμᾷ.

ΦΕΛΙΞ. (εἰσερχόμενος) Ὁ Κύριος δὲ Ριμονβίλ!

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἄς εἰσέλθῃ.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. (Νεύουσα τῷ Φελίξ νὰ διορθώσῃ τὴν ἀνοδόχην). Ἐνῶ σεῖς θὰ ὀμιλᾶτε διὰ τὰς ὑποθέσεις σας, ἐγὼ πηγαίνω εἰς τὴν Παυλίαν· δὲν θὰ δυσαρεστηθῶ νὰ ἐπιστατήσω

ὀλίγον εἰς τὴν τουαλέττα της. Αὐτὰ τὰ κορίτσια δὲν ξεύρουν πάντοτε τί τοὺς πηγαίνει καλλίτερα.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ὁχι βέβαια διότι δὲν ἔχει νὰ ξοδεύῃ! διότι πρὸ δέκα ὀκτῶ μηνῶν ἡ τουαλέττα της κοστίζει τὸ διπλάσιον ἀπὸ ὅ,τι ἐκόστιζε πρὶν· καὶ ἔπειτα, τὸ καὶ μὲν τὸ κορίτσι, εἶνε ἢ μόνη του εὐχαρίστησις.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Πῶς, ἢ μόνη της εὐχαρίστησις; καὶ ἢ εὐχαρίστησις τοῦ νὰ ζῆ οἰκογενειακῶς ὅπως ζοῦμε! Ἐὰν δὲν εἶχα τὴν εὐτυχίαν νὰ εἶμαι σύζυγός σου, θὰ ἤθελα νὰ εἶμαι κορη σου!... Δὲν θὰ σὲ ἀφίνα ποτὲ ἐγώ. (Κάμνει μερικὰ βήματα). Πρὸ δέκα ὀκτῶ μηνῶν λέγεις; εἶνε περιεργόν!... Πράγματι, φορεῖ ἀπὸ τότε δαντέλλες, χρυσαφικά, νόστιμα πραγματάκια.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Εἶνε ἀρκετὰ πλουσία ὥστε νὰ ἱκανοποιῇ ὅλας της τὰς φαντασιοπληξίας.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Καὶ εἶνε καὶ ἐνύλικος! (Ἰδία) Ἡ φιλαρέσκεια εἶνε ὁ καπνός! ὑπάρχει ἄρα γε καὶ ἡ φωτιά; (ἔξερχεται).

ΣΚΗΝΗ II.

Ὁ Στρατηγὸς μόνος

Ὅποῖος μαργαρίτης! Ἐπειτα ἀπὸ εἰκοσιῆξ ἐκστρατείας, ἔνδεκα πληγᾶς καὶ τὸν θάνατον τοῦ ἀγγέλου, τὸν ὁποῖον ἀνεπλήρωσεν ἐν τῇ καρδίᾳ μου. . . . ὄχι, ἀληθῶς ὁ καλὸς θεὸς μοῦ ὤφειλε τὴν Γερτρούδην διὰ νὰ μὲ παρηγορήσῃ διὰ τὴν πτώσιν καὶ τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος.

ΣΚΗΝΗ III.

Γκοντάρ, ὁ Στρατηγός.

ΓΚΟΝΤΑΡ. (εἰσερχόμενος). Στρατηγέ!

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἄ! καλημέρα, Γκοντάρ! Ἐρχεσθε χωρὶς ἄλλο γιὰ νὰ περάσετε τὴν ἡμέρα μαζί μας;

ΓΚΟΝΤΑΡ. Πιθανὸν καὶ τὴν ἐβδομάδα, στρατηγέ, εἰάν φανῆτε εὐνοὺς εἰς τὴν πρότασιν, τὴν ὁποῖαν μόλις τολμῶ νὰ σᾶς ὑποβάλω.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Μείνατε ἥσυχος καὶ ἐγὼ γνωρίζω τὴν πρότασίν σας... Ἡ γυναῖκά μου εἶνε γιὰ σᾶς... Ἄ! Νορμανδέ! Κατελάβετε τὴν θέσιν ἀπὸ τὸ ἀδύνατον μέρος της.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Στρατηγέ, εἶσθε παλαιὸς στρατιώτης καὶ δὲν ἀγαπᾶτε τὰς περιστροφάς· εἰσέρχεσθε εἰς τὰς ὑποθέσεις, ὅπως ἄλλοτε εἰς τὸ πῦρ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Κατ' εὐθείαν καὶ εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Αὐτὸ μ' ἐνθαρρύνει, διότι εἶμαι τόσον δειλός...

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Σεῖς! Σᾶς ὀφείλω, ἀγαπητέ μου, μίαν ἐ-

πανόρθωσιν. Σᾶς ἐξελάμβανα ὡς ἄνθρωπον γνωρίζοντα πολὺ καλά, τὸ τί ἀξίζει.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Ὡς ἀλαζόνα! Σᾶς βεβαιῶ ὅτι δὲν ἔχω καμμίαν ἰδέαν γιὰ τὸν ἑαυτὸν μου καὶ νυμφεύομαι, διότι δὲν γνωρίζω νὰ κἀμινω κόρτε εἰς τὰς γυναῖκας.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. (ἰδίᾳ) Βλακέντιε! — Πῶς, ἔς αὐτὴν τὴν ἡλικία, καί... ἀλλά, κύριε Γκοντάρ, δὲν θὰ κατακτῆσετε τὴν θυγατέρα μου.

ΓΚΟΝΤΑΡ. ὦ! μείνετε ἥσυχος! Ἔχω καρδιά καὶ μεγάλην θέλω μόνον νὰ εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ με ἀποποιήθῃ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἔχετε θάρρος, ὅταν βλέπετε, ἀνοικτὰς τὰς πύλας.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Δὲν εἶνε αὐτὸ διόλου, στρατηγέ μου. Σεῖς μὲ φοβίζετε ἥδη μὲ τὰς ἀστειότητάς σας.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἐμπρὸς πάντοτε.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Ἐγὼ δὲν καταλαμβάνω τίποτε ἀπὸ τὰς ἰδιοτροπίας τῶν γυναικῶν! Δὲν ἐννοῶ πότε τὸ ὄχι τῶν θέλει νὰ πῆ ναι καὶ πότε τὸ ναι θέλει νὰ πῆ ὄχι καί, ὅταν ἀγαπῶ, θέλω νὰ ἀγαπῶμαι.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. (ἰδίᾳ) Ναί, μ' αὐτὲς τῆς ιδέες θὰ τὸ κατορθώσης!

ΓΚΟΝΤΑΡ. Πολλοὶ ἄνθρωποι μοῦ ὁμοιάζουν καὶ αὐτὰ τὰ καμώματα καὶ αἱ προσποιήσεις, τοὺς ἐνοχλοῦν φοβερά.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἄλλ' αὐτὸ τοῦτο εἶνε τὸ ὠραῖον, ἡ ἀντίστασις! Ἐπειτα ἀπολαμβάνει κανεὶς τὴν εὐχαρίστησιν τῆς νίκης.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Ὅχι, εὐχαριστῶ! Ὅταν πεινῶ δὲν χαριεντίζομαι μὲ τὴ σοῦπα μου Ἄγαπῶ τὰ πράγματα δικασμένα μᾶ καὶ καλῆ καὶ πολὺ ὀλίγον ἐκτιμῶ τὰς διαδικασίας, μολονότι Νορμανδός. Βλέπω εἰς τὸν κόσμον, αὐτοὺς τοὺς ἐλαφρόμυαλους, οἱ ὅποιοι περιτριγυρίζουν τῆς γυναῖκες καὶ τῆς λέγουν: «Ἄ! κυρία μου! Ἔχετε ὠραῖον φῶρεμα. Τὸ γούστο σας εἶνε τέλειον. Σεῖς μόνη γνωρίζετε νὰ ἐνδύεσθε ἔτσι». Καὶ οἱ ὅποιοι ἀρχίζουν ἀπ' ἐδῶ καὶ προχωροῦν, προχωροῦν... καὶ ἐπιτυγχάνουν. Εἶνε θαυμάσιοι *parole d'honneur*! Ἐγὼ, δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς μ' αὐτὰ τὰ μάταια λόγια κατορθώνουν νὰ .. Ὅχι... Ἐγὼ πρὶν νὰ πῶ τί μοῦ ἐμπνέει ἡ θεὰ μᾶς ὠραίας γυναικός, θὰ τὰ ἔχανα κυριολεκτικῶς.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἄ! δὲν εἶνε τέτοιοι οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀλαζονείας.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Φαίνομαι τολμηρός. Αὐτὴ ἡ φαινομενικὴ τόλμη συνοδευομένη ἀπὸ εἰσόδημα σαράντα χιλιάδων φράγκων γίνεται δεκτὴ χωρὶς διαμαρτυρίας καὶ κερδίζω ἀκόμη ἀρκετὰ διὰ νὰ πάω ἐμπρός. Ἴδου διατί μ' ἐξελάβετε ὡς ἄνθρωπον ἀλαζόνα. Ὅταν δὲν ἔχη κανεὶς ὑποθηκευμένα τοὺς ὠραίους λα-

χανοκίλους του εἰς τὴν κοιλάδα τῆς Ὀγκ, καὶ εἶνε ἰδιοκτίτης ἑνὸς θελκτικοῦ πύργου τελείως ἐπιπλωμένου, διότι ἡ γυναῖκά μου δὲν θὰ ἔχη νὰ φέρῃ παρὰ τὰ ρούχά της, θὰ εὔρη μάλιστα τὰ κασιμίρια καὶ τῆς δαντέλλες τῆς μακαρίτιδος τῆς μητρὸς μου, ὅταν ἔχη κανεὶς ὅλα αὐτά, στρατηγέ, ἀποκτᾶ τὸ ἦθος, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ ἔχη. Εἶμαι ἐπίσης κύριος δὲ Ριμονβίλ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ὅχι, Γκοντάρ.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Γκοντάρ δὲ Ριμονβίλ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Γκοντάρ κοντό, κοντό.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Στρατηγέ, αὐτὸ συγχωρεῖται.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἐγὼ δὲν συγχωρῶ ἕνα ἄνθρωπον, ἔστω καὶ ἂν εἶνε γαμβρός μου, ὁ ὁποῖος ἀρνεῖται τὸν πατέρα του· ὁ ἰδικός σας, τιμωτάτος ἄλλως τε, ὠδήγει τὰ βῶδια του ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸ Καέν εἰς τὸ Ποασσί, καὶ ἐκαλεῖτο σ' ὄλο τὸ δρόμο Γκοντάρ, μάρμαρα Γκοντάρ.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Ἦτο ἄνθρωπος ἀριστοκράτης!

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Εἰς τὸ εἶδος του . . . Ἄλλὰ ἐννοῶ τὴ συμβαίνει. Ἐπειδὴ τὰ βῶδια του σᾶς ἔδωσαν εἰσόδημα 40 χιλ. φράγκων, βασιζέσθε ἐπὶ ἄλλων ζώων, τὰ ὁποῖα θὰ σᾶς δώσουν τὸ ὄνομα δὲ Ριμονβίλ.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Σταθῆτε, στρατηγέ! Ἐρωτήσατε τὴν Παυλίαν, ἐκεῖνη εἶνε εἰς τὴν ἐποχὴν της. Εὐρισκόμεθα εἰς τὸ 1829 ὑπὸ τὴν βασιλείαν τοῦ Καρόλου X. Θὰ προτιμᾶ βεβαίως, ἐξερχομένη ἀπὸ ἕνα χορὸν ν' ἀκούη: Οἱ ἄνθρωποι τῆς κ. δὲ Ριμονβίλ, παρὰ: οἱ ἄνθρωποι τῆς κ. Γκοντάρ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. ὦ! ἐὰν αἱ ἀνοησίαι αὐταὶ ἀρέσκουν εἰς τὴν θυγατέρα μου, ἐπειδὴ θὰ περιγελάσουν σᾶς, μοῦ εἶνε ἐντελῶς ἀδιάφορον, ἀγαπητέ μου Γκοντάρ.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Δὲ Ριμονβίλ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Γκοντάρ. Ἀκοῦστε, εἶσθε τίμιος, εἶσθε νέος καὶ πλούσιος, λέγετε ὅτι δὲν θὰ κάμετε κόρτε εἰς τὰς γυναῖκας, ὅτι ἡ κόρη μου θὰ εἶνε ἡ βασίλισσα τῆς οἰκίας σας. Λοιπόν, λάβετε τὴν συγκατάθεσίν της, θὰ ἔχετε τὴν ἰδικὴν μου· διότι, ξεύρετε, ἡ Παυλίνα δὲν θὰ ὑπανδρευθῇ παρὰ τὸν ἄνθρωπον ποῦ θ' ἀγαπήσῃ πτωχὸν ἢ πλούσιον. . . Ἄ! ὑπάρχει μία ἐξαίρεσις, ἀλλὰ δὲν σᾶς ἀφορᾶ· θὰ προτιμοῦσα χιλιάκις εἰς τὸν τάφον νὰ τὴν ὀδνηθῶ παρὰ εἰς τὴν δημορχίαν, ἐὰν ἀνεκάλυπτα, ὅτι ὁ μνηστήρ ἦτο υἱός, ἑγγονός, ἀδελφός, ἀνεψιός, ἐξάδελφος ἢ σύμμαχος ἑνὸς τῶν 4 ἢ 5 ἀθλίων, οἱ ὅποιοι ἐπρόδωσαν. . . διότι ἡ ἰδική μου λατρεία εἶνε. . .

ΓΚΟΝΤΑΡ. Ὁ αὐτοκράτωρ . . . τὸ γνωρίζομεν

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ὁ θεός, πρῶτον, ἔπειτα ἡ Γαλλία ἢ ὁ αὐτοκράτωρ, εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτὸ δι' ἐμέ. . . τέλος ἡ γυναῖκα μου καὶ τὰ παιδιὰ μου! Ὅποιος ἐγγίσῃ τοὺς θεούς

μου, καθίσταται ἐχθρός μου· τὸν σκοτώνω σὺν λαγῷ, χωρὶς τύψεως. Ἴδού αἱ ἰδέαι μου ἐπὶ τῆς θρησκείας, τῆς πατρίδος καὶ τῆς οἰκογενείας. Ἡ κατήχησις εἶνε σύντομος, ἀλλὰ καλή. Γνωρίζετε διατὶ κατὰ τὸ 1816 μετὰ τὴν κατηραμένην διάλυσιν τοῦ στρατοῦ τῆς Λουάρ, ἐπῆρα τὴν μικρὰν μου ὀρφανὴν εἰς τὴν ἀγκαλιά μου καὶ ἦλθα, ἐγώ, ὁ λοχαγὸς τῆς νέας φρουρᾶς, πληρωθεὶς εἰς τὸ Βατερλώ, ἐδῶ πλησίον τοῦ Λουβιέ, νὰ γείνω ἐργοστασιάρχης τσοχῶν;

ΓΚΟΝΤΑΡ. Διὰ νὰ μὴν ὑπηρετήσετε ἐκείνους.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Διὰ νὰ μὴν ἀποθάνω ὡς δολοφόνος ἐπὶ τῆς λαιμητόμου.

ΓΚΟΝΤΑΡ. "Α! θεέ μου!

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἐὰν ἀπίντων ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς προδότας, θὰ τὸν ἐδώρθωνα. Ἀκόμη σήμερον, ἔπειτα ἀπὸ 15 σχεδὸν ἔτη, ὄλον μου τὸ αἷμα βράζει εἰς τὰς φλέβας, ἂν κατὰ τύχην ἀναγνώσω τὰ ὀνόματά τους εἰς τὴν ἐφημερίδα, ἢ ἂν κανεὶς τὰ προφῆρη ἐνώπιόν μου. Τέλος, ἐὰν εὕρισκόνην μὲ κανένα ἀπ' αὐτοὺς, τίποτε δὲν θὰ μὲ ἠυπόδιζε νὰ τὸν πιάσω ἀπὸ τὸν λαιμό, νὰ τὸν ξεσχίσω, νὰ τὸν πνίξω.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Καὶ θὰ εἶχετε δίκαιον. (Ἰδία) Πρέπει νὰ λέγωμεν ὅ,τι λέγει καὶ αὐτὸς διότι.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Μάλιστα, κύριε, θὰ τὸν ἐπνιγα Καὶ ἐὰν ὁ γαμβρός μου πάλιν ἐτυράννει τὸ ἀγαπημένο μου παιδί, θὰ ἔκανα τὸ ἴδιο.

ΓΚΟΝΤΑΡ. "Α!

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. "Ω, δὲν θέλω νὰ τὸν σέρνῃ ἐκείνη. Ὁ ἀνὴρ ὀφείλει νὰ εἶνε ὁ βασιλεὺς τοῦ σπλητιοῦ του, ὅπως ἐγὼ ἐδῶ.

ΓΚΟΝΤΑΡ. (Ἰδία) Καῦμένο ἀνθρώπε! πῶς πλανᾶσαι!

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, Τὶ λέγετε;

ΓΚΟΝΤΑΡ. Λέγω, στρατηγέ, ὅτι αἱ ἀπειλαί σας δὲν μὲ τρομάζουν. Ὅταν πέρνη κανεὶς γυναῖκα γιὰ ν' ἀγαπᾷ, τὴν ἀγαπᾷ καὶ πολὺ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Πολὺ καλά, ἀγαπητέ μου Γκοντάρ. Ὡς πρὸς τὴν προῖκα.

ΓΚΟΝΤΑΡ. "Ω!

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Ἡ προῖξ λοιπὸν τῆς κόρης μου συνίσταται.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Συνίσταται.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἀπὸ τὴν περιουσίαν τῆς μητρὸς της καὶ τὴν κληρονομίαν τοῦ θείου της Καλοκάρδου. Εἶνε ἀνεπαφὸς καὶ παραιτοῦμαι ὅλων μου τῶν δικαιωμάτων. Συμποσοῦται λοιπὸν εἰς 350.000 φράγκα καὶ ἐνὸς ἔτους τόκους, διότι ἡ Παυλίνα εἶνε 22 ἐτῶν.

ΓΚΟΝΤΑΡ. 367,500 φράγκα.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. "Οχι.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Πῶς ὄχι;

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Περισσότερα!

ΓΚΟΝΤΑΡ. Περισσότερα;

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. 400,000 φράγκα (κίνημα τοῦ Γκοντάρ). Ἴδω ἐγὼ τὴν διαφορὰν.... Ἀλλὰ ἔπειτα ἀπὸ ἐμὲ δὲν θὰ βρῆτε πλέον τίποτε... Ἐννοεῖτε;

ΓΚΟΝΤΑΡ. Δὲν ἐννοῶ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Λατρεύω τὸν μικρὸν Ναπολέοντα.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Τὸν μικρὸν δοῦκα τοῦ Ράιχστατ;

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. "Οχι, τὸν υἱόν μου, τὸν ὁποῖον δὲν ἠθέλησαν νὰ βαπτίσουν ἢ ὑπὸ τὸ ὄνομα Λέων, ἀλλὰ ἔγραψα ἐδῶ (κτυπᾷ ἐπὶ τῆς καρδίας) Ναπολέων!.. Λοιπὸν μαζεύω ὅσα μπορῶ περισσότερα δι' αὐτὸν καὶ διὰ τὴν μητέρα του.

ΓΚΟΝΤΑΡ. (Ἰδία) Πρὸ πάντων διὰ τὴν μητέρα του ἢ ὁποία εἶνε μία μουσίτσα.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Εἶπετέ μου λοιπὸν... ἐὰν αὐτὸ δὲν σᾶς εὐχαριστῇ, πρέπει νὰ τὸ πῆτε.

ΓΚΟΝΤΑΡ. (Ἰδία) Αὐτὸ θὰ προκαλέσῃ ἐπικρίσεις. — Τοῦναντίον θὰ σᾶς βοηθήσω, στρατηγέ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. "Α! καλῆ ὥρα. Ἰδού, διατὶ ἀγαπητέ μου Γκοντάρ....

ΓΚΟΝΤΑΡ. Δὲ Ριμονβίλλ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Γκοντάρ, προτιμῶ τὸ Γκοντάρ. Ἴδού διατὶ, ἀφ' οὔ διπύθυνα τοῖς Γρεναδιέροις τῆς νέας φρουρᾶς, ἐγώ, ὁ στρατηγός, κόμης τοῦ Γκρανσάν, σήμερον προμηθεύω εἰς αὐτοὺς τὴν τσόχα γιὰ τὴ στολή τους.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Πολὺ φυσικόν. Οἰκονομεῖτε, στρατηγέ· ἡ χήρα σας δὲν πρέπει νὰ μείνῃ χωρὶς περιουσίαν.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἐνας ἄγγελος Γκοντάρ.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Δὲ Ριμονβίλλ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Γκοντάρ, εἰς ἄγγελος, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλετε τὴν μόρφωσιν τῆς μελλούσης μνηστῆς σας· εἶνε ἡ ἀντιγραφὴ της. Ἡ Παυλίνα εἶνε μαργαρίτης· ποτὲ δὲν ἀφῆκε τὴν οἰκίαν· εἶνε ἀγνή καὶ ἀθῶα ὅπως ἕνα μωρὸ στὴν κούνια του.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Στρατηγέ, ἐπιτρέψατέ μου νὰ κάμω μίαν ὁμολογίαν!.... Βεβαίως ἡ δεσποινὶς Παυλίνα εἶνε ὠραία.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Τὸ πιστεύω....

ΓΚΟΝΤΑΡ. Εἶνε πολὺ ὠραία· ἐν τούτοις εἶνε πολλὰ ὠραῖα κορίτσια εἰς Νορμανδίαν καὶ πολὺ πλούσια, πλουσιώτερα ἀπὸ τὴν δεσποινίδα... "Ε, λοιπὸν ἐὰν εἰξεύρατε πῶς οἱ μπαμπάδες καὶ ἡ μαμάδες αὐτῶν τῶν κληρονόμων μὲ κυνηγοῦν! Ἐπὶ τέλους εἶνε ἀπροεπὲς ἀλλὰ μὲ διασκεδάζει αὐτὸ πηγαίνω εἰς τοὺς πύργους, μὲ προτιμοῦν...

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Φίλαντε.

ΓΚΟΝΤΑΡ. "Ω! δὲν εἶνε γιὰ μένα, δὲν πλανῶμαι! Αὐτὸ γίνεται γιὰ τὰ ὠραῖα μου μεταξωτὰ μανδύλια, μὲ τὰ μὴ ὑπο-

θηκευμένα κτήματά μου· διὰ τὰς οἰκονομίας καὶ διὰ τὴν φήμην ποῦ ἔχω, ὅτι ποτὲ δὲν θὰ σπαταλήσω τὴν περιουσίαν μου. Γνωρίζετε τί μὲ κάμνει νὰ ζητῶ τὴν συγγενειάν σας μεταξὺ τῶν ἄλλων;

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. "Οχι.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Εἶνε πλούσιοι, οἱ ὅποιοι μοῦ ὑπόσχονται τὴν ἐπιτυχίαν ἑνὸς διατάγματος τῆς Α. Μεγαλειώτης, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ὀνομασθῶ κόμης δὲ Ριμονβίλλ καὶ πατρίκιος τῆς Γαλλίας.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Σεῖς;

ΓΚΟΝΤΑΡ. "Ω! ναί, ἐγώ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἐκερδίσατε εἰς καμμίαν μάχην; ἐσώσατε τὴν πατρίδα σας; τὴν ἐδοξάσατε; Αὐτὸ ἀλήθεια εἶνε γιὰ οἶκτον!

ΓΚΟΝΤΑΡ. Εἶνε γιὰ οἶκ... (Ἰδία) Τί λέγω λοιπόν; —Στρατηγέ, βλέπω, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ δὲν ἔχομεν τὰς αὐτὰς ἰδέας. Ἐπὶ τέλους ξεύρετε διατί προτιμῶ τὴν λατρευτὴν σας Παυλίαν;

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Διάβολε! διότι τὴν ἀγαπάτε....

ΓΚΟΝΤΑΡ. "Ω! φυσικά, ἀλλ' ἐπίσης διὰ τὴν ἐνότητα, τὴν γαλήνην, τὴν εὐτυχίαν, ἢ ὁποία βασιλεύει ἐδῶ. Εἶνε τὸσῶν ὥραϊον νὰ εἰσέλθῃ κανεὶς εἰς μίαν οἰκογένειαν τιμίαν, αὐστηρῶν ἠθῶν, ἀπλῶν, πατριαρχικῶν! Εἶμαι παρατηρητής.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Δηλαδὴ περίεργος.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Ἡ περίεργεια, Στρατηγέ, εἶνε ἡ μήτηρ τῆς παρατηρήσεως. Γνωρίζω τὴν καλὴν καὶ τὴν ἀνάποδὴν ὅλης τῆς ἐπαρχίας.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. "Ε! λοιπόν:

ΓΚΟΝΤΑΡ. Λοιπόν! Παρετήρησα εἰς τὰς οἰκογενείας, περὶ τῶν ὁποίων σὰς ὀμιλῶ, πολλὰ σκοτεινὰ μέρη. Ὁ κόσμος βλέπει τὸ εὐπρεπὲς ἐξωτερικὸν θαυμασίων, ἀνεπιλήπτων μητέρων οἰκογενείας, νεαρὰς δεσποινίδας θελκτικὰς, πατέρας λαμπροὺς καὶ πρότυπα συγγενῶν· θὰ τοὺς ἐπέτρεπε κανεὶς νὰ μεταλάβουν χωρὶς ἐξομολόγησιν, θὰ τοὺς ἐνεπιστεύετο τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του... "Ε! εἰσδύσατε ἐκεῖ μέσα, καὶ ἕνας ἀνακριτὴς ἀκόμη θὰ τρομάξῃ.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. "Α! σεῖς βλέπετε ἔτσι τὸν κόσμον; Ἐγὼ διαφυλάττω τὰ ὄνειροπολήματα μετὰ τῶν ὁποίων ἔζησα. Ἡ ἐξερεύνησις τῶν συνειδήσεων ἀφορᾷ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς δικαστὰς· δὲν ἀγαπῶ τὰ μαῦρά τους φορέματα καὶ ἐλπίζω νὰ ἀποθάνω χωρὶς νὰ τὰ ἴδω ποτέ. Ἀλλὰ, Γκοντάρ, τὸ αἶσθημα, τὸ ὁποῖον μὰς δίδει τὴν προτίμησίν σας, μὲ κολακεύει περισσότερο ἢ ἡ περιουσία σας... Δόστε μου τὸ χέρι. Ἐχετε τὴν ἐκτίμησίν μου. Καὶ δὲν τὴν δίδω ἀδίκως.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Στρατηγέ, εὐχαριστῶ. (Ἰδία) Ὁ πενθερὸς ἐκυριεύθη.

ΣΚΗΝΗ IV

Οἱ αὐτοί, Παυλίνα, Γερτρούδη.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. (Βλέπων τὴν Παυλίαν) "Α! καλῶς τὴ μικροῦλα!

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Δὲν εἶνε ὥραία;

ΓΚΟΝΤΑΡ. Δεσ...

ΓΚΟΝΤΑΡ. "Ω! pardon, κύριε, δὲν ἐπρόσεχα παρὰ εἰς τὸ ἔργον μου.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Ἡ Δεσποινὶς μὰς ἐκθαμβώνει.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Ἐχομεν κόσμον εἰς τὸ γεῦμα καὶ δὲν εἶμαι διόλου μητριά· μ' ἀρέσει νὰ τὴν στολίζω διότι εἶνε μιὰ κόρη δική μου.

ΓΚΟΝΤΑΡ. (ἰδία) Μ' ἐπερίμεναν!

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Θὰ σὰς ἀφήσω μαζί της... κάμετε τὴν ἐξομολόγησίν σας. (Τῷ στρατηγῷ) Φίλε μου, πηγαίνομεν ἔς τὸ μπαλκόνι νὰ δοῦμε ἂν ἔρχεται ὁ ἀγαπητὸς μας γιατρός;

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Εἶμαι ὄλος δικός σου, ὅπως πάντοτε. (Τῇ Παυλίαν) Ἄντιο, κοῦκλά μου. (Τῷ Γκοντάρ) χαῖρε! (Ἡ Γερτρούδη καὶ ὁ Στρατηγὸς μεταβαίνουν εἰς τὸν ἐξώστην· ἡ Γερτρούδη ὅμως ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τοῦ Γκοντάρ καὶ τῆς Παυλίνας. Ὁ Φερδινάνδος ἐτοιμάζεται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ δωματίου τῆς Παυλίνας· ἀλλ' εἰς ἕν βλέμμα ταύτης ἐπανερχεται ταχέως).

ΓΚΟΝΤΑΡ. (Πρὸς τὸ ἔμπροσθεν τῆς σκηνῆς) Γιὰ νὰ δοῦμε, τί πρέπει νὰ τῆς πῶ λεπτὸν; ἀθρόν; "Α! εὔρον! (τῇ Παυλίαν) Ἐχομεν ὥραϊαν ἡμέραν σήμερον, δεσποινίς.

ΠΑΥΛΙΝΑ. Πολὺ ὥραϊαν, πράγματι, κύριε.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Δεσποινίς;

ΠΑΥΛΙΝΑ. Κύριε;

ΓΚΟΝΤΑΡ. Ἀπὸ ὑμᾶς ἐξαργαῖται νὰ τὴν καταστήσετε ἀκόμη ὥραιοτέραν δι' ἐμέ.

ΠΑΥΛΙΝΑ. Δηλαδὴ;

ΓΚΟΝΤΑΡ. Δὲν ἐννοεῖτε; Ἡ κυρία δὲ Γκρανσὰν ἡ θετὴ σας μήτηρ, δὲν σὰς ἔκαμε λόγον περὶ ἐμοῦ;

ΠΑΥΛΙΝΑ. Πρὸ ὀλίγου, ἐνῶ μ' ἐνέδνε, μοῦ εἶπε χίλια δύο καλὰ περὶ ὑμῶν.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Καὶ ἀπὸ ὅσα καλὰ ἔσχε τὴν καλοσύνην νὰ σὰς πῇ, σκέπτεσθε περὶ ἐμοῦ ὀλίγα;

ΠΑΥΛΙΝΑ. "Ω! ὅλα, κύριε!

ΓΚΟΝΤΑΡ. (Τοποθετούμενος ἐντὸς πολυθρόνας) (ἰδία) Πηγαίνομεν θαυμάσια.—Καὶ ἔκαμεν ἄρά γε τὴν εὐτυχῆ ἀκριτομυθίαν νὰ σὰς εἶπῃ, ὅτι τόσον σὰς ἀγαπῶ ὥστε θὰ ἐπεθύμουν νὰ σὰς ἴδω τὴν πυργοδέσποιναν τοῦ Ριμονβίλλ;

ΠΑΥΛΙΝΑ. Μὲ ἔκαμε νὰ ἐννοήσω, ὅτι ἔρχεσθε ἐδῶ μὲ σκοπόν, ὁ ὁποῖος μὲ τιμᾷ ὑπερβαλόντως.

ΓΚΟΝΤΑΡ. (Γονυπετών) Σὰς ἀγαπῶ, δεσποινίς, τρελλά· σὰς προτιμῶ ἀπὸ τὴν δ' δὲ Μπλονβίλ, ἀπὸ τὴν δ' δὲ Κλαιρ· βίλ, ἀπὸ τὴν δ' Βερβίλ, ἀπὸ τὴν δ' Πον·ντεβίλ, ἀπὸ....

ΠΑΥΛΙΝΑ. ὦ! ἀρκεῖ, κύριε! Εἶμαι συγκεχυμένη ἀπὸ τό· σας ἐνδείξεις ἐρωτος, ἀκόμη τόσον νέου δι' ἐμέ. Αὐτὸ εἶνε σχεδὸν ἑκατόμβη! (ὁ Γκοντάρ ἐγείρεται). Κύριε ὁ πατήρ σας ἤρκειτο νὰ ὀδηγῇ τὰ θύματα! ἐνῶ σεῖς τὰ σφαγιάζετε!

ΓΚΟΝΤΑΡ. (ἰδίᾳ) Ἄϊ, ἄϊ! Θαρρῶ πῶς μὲ ἐφρονεύεται..... Περίμενε, περίμενε!

ΠΑΥΛΙΝΑ. Ἐπρεπε τοῦλάχιστον νὰ περιμένετε· καὶ θὰ σὰς ὁμολόγουν....

ΓΚΟΝΤΑΡ. Ὅτι δὲν θέλετε νὰ ὑπανδρευθῆτε ἀκόμη.. Εἶσθε εὐτυχῆς πλυσίον τῶν γονέων σας καὶ δὲν θέλετε νὰ ἀφίσσετε τὸν πατέρα σας.

ΠΑΥΛΙΝΑ. Ἀκριβῶς.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει ὑπάρχουν μπτέρες, αἱ ὁποῖαι λέγουν ὅτι ἡ κόρη των εἶνε πολὺ νεαρά· ἐπειδὴ ὅμως ὁ κύριος πατήρ σας λέγει ὅτι εἶσθε 22 ἐτῶν, ἐνόμισα, ὅτι θὰ ἐπιθυμῆτε τὴν ἀλοκατάστασίν σας.

ΠΑΥΛΙΝΑ. Κύριε!

ΓΚΟΝΤΑΡ. Εἶσθε, τὸ γνωρίζω, ἡ κυρία τῆς τύχης σας καὶ τῆς ἰδικῆς μου· μεθ' ὅλας ὅμως τὰς ὑποσχέσεις τοῦ πατρός σας καὶ τῆς δευτέρας μητρὸς σας, οἱ ὁποῖοι ὑποθέτουν ὅτι ἡ καρδιά σας εἶνε ἐλευθέρα, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ ἐλπίζω;

ΠΑΥΛΙΝΑ. Κύριε, ὅσον κολακευτικὴ καὶ ἂν εἶνε δι' ἐμέ ἡ σκέψις σας τοῦ νὰ ζητήσετε τὴν χεῖρά μου, ἐν τούτοις δὲν σὰς δίδει κανὲν δικαίωμα νὰ μὲ ἐξετάζετε δι' ἐρωτήσεων πλέον ἢ ἀπρεπῶν!

ΓΚΟΝΤΑΡ. (ἰδίᾳ) Ἐχω ἄρα γε ἀντίπαλον;... — Κανείς, δε· σποινίς, δὲν ὑποχωρεῖ πρὸ τῆς εὐτυχίας, χωρὶς νὰ παλαίση.

ΠΑΥΛΙΝΑ. Ἀκόμη;..... Κύριε, θ' ἀποσυρθῶ.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Σὰς παρακαλῶ....

ΠΑΥΛΙΝΑ. Κύριε, εἶσθε πλούσιος καὶ τὸ ἐξωτερικόν σας τόσον καλὰ περιποιημένον ὑπὸ τῆς φύσεως· εἶσθε τόσον ἀνε· πτυγμένος, τόσον πνευματώδης, ὥστε θὰ εὔρετε εὐκόλως μίαν ἄλλην καὶ πλουσιωτέραν καὶ ὠραιότεραν μου.

ΓΚΟΝΤΑΡ. Μὰ ὅταν ἀγαπᾷ κανείς;

ΠΑΥΛΙΝΑ. Ἐ λοιπόν, κύριε, περὶ αὐτοῦ πρόκειται.

ΓΚΟΝΤΑΡ. (ἰδίᾳ) Ἄ! κάποιον ἀγαπᾷ... θὰ μείνω γὰ νὰ τὸν μάθω. — Δεσποινίς δικαίωματι τοῦ φιλοτίμου μου, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ διαμείνω ἐδῶ ὀλίγας ἡμέρας;

ΠΑΥΛΙΝΑ. Ὁ πατήρ μου, κύριε, θὰ σὰς ἀπαντήση.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. (Προχωροῦσα). Λοιπόν;

ΓΚΟΝΤΑΡ. Μὲ ἀλεποινήθη σκληρῶς καὶ ἄνευ ἐλπίδος ἡ καρδιά τῆς εἶνε κατελθμμένη.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. (Τῷ Γκοντάρ) Αὐτή: Ἐνα παιδί ποῦ τὸ ἐμε· γάλωσα ἐγώ· θὰ τὸ ἐγνωρίζω· ἄλλως τε κανείς δὲν ἐρχεται ἐδῶ.... (Ἰδίᾳ) Αὐτὸς ὁ νέος μοῦ δίδει ὑπονοίας, αἱ ὁποῖαι μπαί· νουν σὰν μαχαιριῆς στὴν καρδιά μου..... — Ἐρωτήσατέ τὴν λοιπόν.....

ΓΚΟΝΤΑΡ. Ἄ! μάλιστα, νὰ τὴν ἐρωτήσω; Εἰς τὴν πρώ· τὴν λέξιν ζυλοτυπίας ὠργίσθη.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Πολὺ καλά! θὰ τὴν ἐξετάσω, ἐγώ!.....

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἄ! νὰ ὁ γιατρός!... θὰ μάθωμε τὴν ἀ· λήθεια γὰ τὸ θάνατο τῆς γυναικὸς τοῦ Σιαμπῶ.

(Ἄκλουθεῖ)

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ

ΩΣ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΤΑΙ

Τὸ αὐτεξούσιον τοῦ ἀνθρώπου, εἶνε τὸ θεμελιῶδες σημεῖον τῆς λογικῆς αὐτοῦ ὀντότητος. Διότι τὸ ἐνστικτον, τὸ ὁποῖον διευθύνει τὰς πράξεις τῶν λοιπῶν ζῴων, ἔχει ἀντικατασταθῆ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ διὰ τῆς δυνάμεως τῆς σκέψεως καὶ τῆς θελήσεως.

Πρέπει ὅθεν τὸ αὐτεξούσιον τοῦτο νὰ μὴ δεσμεύεται, ν' ἀπο· λαύη δὲ ὁ ἀνθρωπος εἴτε ὡς ἄτομον, εἴτε ὡς ὄμας, πλήρους ἐλευθε· ρίας, ἵνα δύναται, κατανεῶν αὐτὴν τὴν Φύσιν καὶ δεσπότην ἑαυτοῦ, νὰ κατακτᾷ ὁσήμεραι ἔδαφος ἐν τῇ παγκοσμίῳ προόδῳ.

Ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος διδάσκει, ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν ἐν τῷ κόσμῳ νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ δόγμα τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας τῶν ἀ· τῶμων, διότι ταχέως ἀντικαθίσταται τοῦτο ὑπὸ τοῦ δόγματος τῆς δυ· νάμεως τοῦ ἰσχυροτέρου. Διὰ τοῦτο ἐπεζητήθη ἡ ὅσον τὸ δυνατόν πληρεστέρα ἐλευθερία, ἐν τῇ ἀμοιβαίᾳ ὑποχωρήσει, καὶ τῇ διαβιώσει τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐν κοινωνίᾳ, ἐνθα μία ἀνωτέρα ἀρχὴ ἐφορεῖται καὶ ἐπιτηρεῖ τὴν ὑπὸ πάντων ἀκώλυτον ἄσκησιν τῆς ἐλευθερίας ταύτης.

Ὅταν ὅμως προσβάλλεται καὶ ἐν τῷ μέτρῳ τοῦτο ἡ ἐλευθερία, τότε ὀφείλει ἡ ἀνωτέρα αὕτη ἀρχὴ, ἡ Πολιτεία, ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῆς, νὰ περιορίσῃ τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν τοῦ προσβάλλοντος τὴν τοῦ ἐτέ· ρου τοιαύτην καὶ διαπραχάντος ἐνεκ τούτου ἀδικήμα, ἐπιβάλλουσα οὕτω εἰς αὐτὸν τὴν ἐνδεικνυομένην ἀναλογον ποινήν.

Ἄλλὰ πολλάκις ἡ Πολιτεία ἀντιπροσωπευομένη ὑπὸ αὐθαιρέτων ἀρχόντων, δὲν περιορίζει τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν, μόνον ὅταν πρό· κείται περὶ ποινῆς. Πράττει τοῦτο ἀκόμη καὶ ὅταν πρόκειται νὰ ἰκα· νοποιηθῶσι ταπεινά παθῆ καὶ μίση, νὰ ἐξυπηρετηθῶσι προσωπικὰ τοῦ δεσπότης συμφέροντα, νὰ συντριβῇ εἰς ἐπικίνδυνος διὰ τὴν ὑπεροχὴν καὶ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ χαρακτήρ, νὰ καταπνιγῇ μία φωνὴ ἀδικίας.

Τότε τὰ ἄτομα κύπτουσι τὸν τράχηλον εἰς τὴν θέλησιν τοῦ τυ·

ράννου, μέχρις ὅτου ἐν ρεῦμα λαϊκῆς ὕμης συμπαρασύρη ἐν τῷ ὄγκῳ αὐτοῦ τὰ πάντα, καὶ οὕτω καταστῆ δυνατὸν νὰ ἀναστρωθῶσι τὰ καταρριφθέντα καὶ καταπατηθέντα δίκαια τῶν προσώπων, ἐξ ὧν πρωτεύει τὸ δίκαιον τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας.

Ἡ ἱστορία τῶν δύο τελευταίων αἰώνων βρῖθει τοιούτων γεγονότων. Καὶ ἐπίστη νῦν ὁ καιρὸς, καθ' ὃν πάντα τὰ πεπολιτισμένα κράτη, ἐμπορούμενα ὑπὸ φιλελευθέρων ἀρχῶν καὶ προοδευτικῶν ἰδεῶν, ἀνεγνώρισαν ὡς κορωνίδα πάσης ἐλευθερίας, τὴν τοῦ ἀτόμου τοιαύτην.

Τὸ ἡμέτερον Ἔθνος, τὸ ἀποσεῖσαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος μετὰ κρατερόν ἀγῶνα, τὸν ζυγὸν τῆς Τουρκικῆς τυραννίας, εὐθὺς ἐφάνη ὅτι ἀνεγνώρισε τὴν ἀρχὴν τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας, τὴν ὁποίαν καὶ ἀνέγραψεν εἴτε ἐμμέσως, εἴτε ἀμέσως, εἰς πάντα τὰ πολιτεύματα καὶ τὰ συντάγματα τὰ συνταχθέντα ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐθνικῶν συνελεύσεων.

Κατὰ τὸ ἰσχύον σύνταγμα, τὸ δόγμα τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου ἀναγνωρίζεται καὶ ἀναγράφεται ρητῶς καὶ ἀμέσως. Τὸ 4ον ἄρθρον αὐτοῦ ἀναφέρει ὅτι «ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶνε ἀπαραχβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πως περιορίζεται, εἰμὴ ὁπόταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει».

Τὸ ἐπόμενον 5ον ἄρθρον περιέχει εἰδικὰς διατάξεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐξασφαλίζεται ἀρκούντως, ἡ τεθεῖσα διὰ τοῦ 4ου ἄρθρου, ἀρχὴ τοῦ ἀπαραχβίαστος τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας. Κατὰ τοῦτο «ἐξαίρουμένου τοῦ αὐτοφώρου ἐγκλήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται, οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἡτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῆ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως».

Ἄλλ' ἐὰν πρόσωπόν τι συλληφθῆ, διὰ μὴ αὐτόφωρον ἐγκλημα ἄνευ δικαστικοῦ ἐντάλματος, ἢ διὰ δικαστικοῦ ἐντάλματος μὴ ἡτιολογημένου ἢ μὴ κοινοποιηθέντος εἰς αὐτὸ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ τῆς προφυλακίσεως, τότε τὸ πρόσωπον τοῦτο, κατὰ τὴν ἐπικρατεστέραν γνώμην, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιστάσεως καὶ τῆς ἀμύνης ἐναντίον τῆς ἐνεργούσης τὴν σύγκλησιν ἢ προφυλάκισιν ἀρχῆς, κατὰ παράβασιν καὶ ἀθέτησιν τῶν ἄνω τυπικῶν διατάξεων τοῦ συντάγματος.

Κατὰ τὸ 5ον ἐπίσης ἄρθρον «ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλληφθεὶς κρατηθεὶς προσάγεται ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀνακριτὴν, ὅστις ὀφείλει, ἐντὸς τὸ πολὺ τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς του, εἴτε ν' ἀπολύσῃ αὐτόν, εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἐντάλμα φυλακίσεως· παρελθουσῶν τῶν τριῶν ἡμερῶν χωρὶς νὰ ἐκδοθῆ ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ ἐντάλμα φυλακίσεως, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραχμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικός ὑπάλληλος εἶνε, εἴτε στρατιωτικός, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα».

Αἱ δικονομικαὶ αὗται διατάξεις τὰς ὁποίας περιέλαβε τὸ σύνταγμα, ἵνα τὰς περιβάλλῃ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ ἀμεταβλήτου, εἶνε ἡ σπου-

δαιότερῃ ἐγγύησις τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀτόμων. Ἡ προθεσμία τῶν τριῶν ἡμερῶν, ἡ ὁποία δίδεται εἰς τὸν ἀνακριτὴν ἵνα ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἀπολύσεως ἢ προφυλακίσεως τοῦ συλληφθέντος, καὶ ἡ ποιὴν τῆς παρνόμου κατακρατήσεως ἢτις ἀπειλεῖται κατὰ τῶν ἐπιτετραχμμένων τὴν κράτησιν, ἐὰν μετὰ τὴν ἄπρακτον παρέλευσιν τῶν τριῶν τούτων ἡμερῶν δὲν ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα, προστατεύουσι τὸ ἄτομον ἀπὸ πάσης αὐθαίρεσιακῆς τάσεως τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, καὶ ἀναρτῶσι τὴν περαιτέρω τύχην αὐτοῦ ἐκ τῶν χειρῶν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν ἐφρόντισεν ὁ θεμελιώδης οὗτος νόμος, νὰ καταστήσῃ κατὰ μέγα μέρος ἀνεξάρτητον, ὅπως ἔχη ὡς ὁδηγὸν ἐκάστης αὐτῆς πράξεως τὴν ἐρευναν τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας.

Σπουδαία ἐπίσης ἐγγύησις διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου εἶνε καὶ ἡ διάταξις τοῦ 7ου ἄρθρου τοῦ συντάγματος, καθ' ἣν «ποιὴν δὲν ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὀρίζοντος προηγουμένως αὐτήν». Ὅθεν οὐδεὶς δύναται νὰ τιμωρηθῆ διὰ πράξιν, ἢτις δὲν προβλέπεται καὶ δὲν τιμωρεῖται ὑπὸ νόμου τινός. Οὔτε εἶνε δυνατόν ποινικὴ τις διάταξις νὰ λάβῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν, καὶ συνεπεῖα ταύτης νὰ κολασθῶσι πράξεις ἐνεργηθεῖσαι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ καθιερούοντος αὐτὴν νόμου.

Τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀναγνωρίζει καὶ ὁ Ποινικὸς ἡμῶν νόμος ἀναγράφων ἐν τῷ πρώτῳ αὐτοῦ ἄρθρῳ ὅτι «ποιὴν δὲν καταγινώσκειται πλὴν εἰς ἐκείνας μόνον τὰς πράξεις καὶ ἔλλειψεις κατὰ τῶν ὁποίων νόμος τις ὦρισε προηγουμένως ρητὴν ποινὴν».

Ἡ διάταξις τοῦ 8ου ἄρθρου τοῦ συντάγματος καθ' ἣν «οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὀρισμένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ», καὶ αὕτη προνοεῖ, ἀλλ' ἐμμέσως πως εἰς τὴν προστασίαν τῆς τοῦ ἀτόμου ἐλευθερίας. Διότι δὲν ἐπιτρέπεται, οὔτε καὶ διὰ νόμου ἀκόμη, ν' ἀφαιρεθῆ ὁ πολίτης τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων νομοθετικῶν διατάξεων ὀριζομένης αὐτῷ δωσιδικίας, διὰ τὴν ἐκδίκασιν εἴτε πολιτικῆς, εἴτε ποινικῆς τινος διαφορᾶς.

Τὸ ἄτομον ὅμως, ὅταν δρᾷ ἐν τῇ πολιτείᾳ, ἐνδεχόμενον νὰ ὑποπέσῃ εἰς ἀδικήματα. πᾶν ἄλλο δηλοῦντα ἢ τὴν ἐγκληματικὴν αὐτοῦ διάθεσιν. Τοιαῦτα ἀδικήματα εἶνε τὰ πολιτικὰ ὀνομαζόμενα, ἅτινα ἀποβλέπουσι εἰς τὴν γενικὴν ἢ μερικὴν μεταβολὴν τοῦ καθεστώτος πολιτεύματος. Τὰ ἀδικήματα ταῦτα, ἐπειδὴ πάντως περιέχουσι προσβολὴν τινὰ ὑφισταμένου δικαίου, εἶνε ἀδικήματα καὶ ἐπομένως ἐπισύρουσι ποινὴν.

Ἄλλὰ τὸ σύνταγμα ἡμῶν, ὀρμώμενον ἐκ φιλελευθέρων ἀρχῶν, παρέχει διὰ διαφόρων αὐτοῦ διατάξεων, προνομίας τινὰς προστατεύουσας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτικῶν ἐγκληματιῶν. Καὶ πρῶτον μὲν διὰ τοῦ 18ου ἄρθρου αὐτοῦ καταργεῖ τὴν θανατικὴν ποινὴν διὰ τὰ πολιτικὰ ἐκείνα ἀδικήματα, τὰ μὴ περιέχοντα καὶ ἐτέρως καθαρῶς ἐγκληματικὰς πράξεις, δεῦτερον δὲ διὰ τοῦ 95ου ἄρθρου ὀρίζει ὅτι «τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δι-

κάζονται υπό τῶν ἐνόρκων» ὑπάγον οὕτω αὐτά υπό τήν κρίσιν τῆς ἀνεπηρέαστου λαϊκῆς δικαιοσύνης, καί τρίτον καθιεροῖ δικονομικούς τινας ὁρισμούς διά τοῦ θου ἄρθρου, ἐξαιρετικῶς τεθειμένους πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἐλευθερίας τῶν διαπραχθέντων τὰ τοιαῦτα ἀδικήματα ἀτόμων. Κατά τὸ θον τοῦτο ἄρθρον «ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου ἐπὶ ἐγγυήσει ὀριζομένη διὰ δικαστικοῦ βουλευμάτος, καθ' οὗ ἐπιτρέπεται ἀνακοπή. Οὐδέποτε ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἢ προφυλακίσις δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν δύο μηνῶν ἄνευ δικαστικοῦ βουλευμάτος, ὑποκειμένου καὶ τούτου εἰς ἀνακοπήν, οὐδὲ μετὰ τὸ βούλευμα πέραν τῶν τριῶν μηνῶν».

Ἐν τοῖς παλαιότεροις, ὡς καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, ἀπαντάται πλὴν τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας τοῦ γινομένου ἔνεκα ποινῆς ἢ ἔνεκα ἄλλων λόγων, καὶ τὸ φοβερῶτατον εἶδος τοῦ τοιοῦτου περιορισμοῦ, τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα δουλεία.

Ἡ δουλεία, θεσμός ἔχων τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ἔκπαλαι, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν κατακτητικῶν πολέμων, ὅποτε λαὸς ἀνίσχυρος καὶ ἀδύνατος ἐγένετο δούλος ἐτέρου λαοῦ ἰσχυροῦ, μεταβληθεὶς δὲ σὺν τῇ παρόδῳ τῶν χρόνων καὶ λαβὼν τὴν μορφήν τῆς σωματεμπορίας, δὲν εἶνε πλέον ἀπλοῦς περιορισμὸς τῆς τοῦ ἀτόμου ἐλευθερίας, ἀλλ' εἶνε βάρβαρος καταπάτησις αὐτῶν τῶν στοιχειωδῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τελεία ἄρνησις αὐτῆς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.

Τὸ ἡμέτερον κράτος, εὐθύς ἀμέσως ἄμα τῇ ἀναστάσει αὐτοῦ, ἀνέγραψεν ἐν τῷ προσωρινῷ πολιτεύματι Ἄστροις τοῦ ἔτους 1823 τὴν διατάξιν, ἣτις ἐπαναληφθεῖσα ἐν τῷ συντάγματι τῆς Τροιζῆνος τοῦ ἔτους 1827 καὶ ἐν τῷ συντάγματι Ἀθηνῶν τοῦ ἔτους 1844, ἀναγράφεται καὶ ἐν τῷ ἰσχύοντι συντάγματι. Κατὰ τὸ 13ον ἄρθρον αὐτοῦ «ἐν Ἑλλάδι οὔτε πωλεῖται, οὔτε ἀγοράζεται ἄνθρωπος ἀργυρῶνυτος ἢ δούλος παντὸς γένους καὶ πάσης θρησκείας εἶνε ἐλεύθερος, ἄμα πατήσῃ ἐπὶ ἑλληνικοῦ ἑδάφους». «Ὅθεν ἡ προστασία τῆς πλήρους ἐλευθερίας τοῦ προσώπου παρ' ἡμῖν, εἶνε ρητῶς ἀνεγνωρισμένη.

Ἄλλὰ πλὴν τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ συντάγματος, ὑπάρχει καὶ ὁ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς σωματεμπορίας νόμος τῆς 1ης Μαρτίου 1841. Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον «τὸ ἐμπόριον τῶν ἀνδραπόδων (σκλάβων), γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα σωματεμπορία αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται. Ὁ πλοίαρχος δέ, ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ πλοίου, καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὸ πλήρωμα, παντὸς πλοίου ἑλληνικοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἤθελεν ἐνεργηθῆ μετακόμισις ἢ καὶ ἀπλῆ ἀπόπειρα μετακόμισεως ἀνδραπόδων ὠρισμένων πρὸς σωματεμπορίαν, τιμωροῦνται μὲ τὴν ποινὴν τῶν προσκαίρων δεσμῶν, διαφόρως καὶ ἀναλόγως διαβαθμιζομένην. Καὶ πᾶσα ἀρχή, εἰς τὴν ὁποίαν ἤθελεν ἀναγγελθῆ ἢ σωματεμπορία ἢ ἡ ἀπλῆ ἀνδραπόδων μετακόμισις, ἐὰν μὲν εἶνε ἑλληνικὴ

ὀφείλει, ἐὰν δὲ ξένη, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ θέτῃ ἀμέσως τὰ ἀποτελοῦντα τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς ἀνδραπόδα εἰς ἐλευθερίαν.

Ὁ ποινικὸς ἡμῶν νόμος ἀφιεροῖ τὸ δέκατον ὄγδοον κεφάλαιον τοῦ δευτέρου αὐτοῦ βιβλίου, ἵνα ρυθμίσῃ τὰς κλασίμους ἐκείνας πράξεις, αἵτινες προσβάλλουσι τὴν ἐλευθερίαν τοῦ προσώπου.

Πρώτην τοιαύτην πράξιν ἀναγράφει τὴν ἀρπαγὴν, ἣν διαπράττει ὅστις ἄνευ δικαίωματος συλλαμβάνει τινὰ βιαίως ἢ δολίως καὶ ἄνευ τῆς θέλησέως του, ἢ ἐὰν οὗτος δὲν ἔχει συμπληρώσῃ τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ μὲ τὴν θέλησίν του, χωρὶς ὅμως τῆς συναινέσεως τῶν γονέων ἢ τῶν ἐπιτρόπων του, εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἀρπαγῆς, ἀποστερούμενος τῆς ἐλευθερίας του, ἀφαιρεῖται τῆς προστασίας τῆς κυβερνήσεως, ἢ ἐκείνων ὑπὸ τὴν νόμιμον ἐξουσίαν τῶν ὁποίων διατελεῖ.

Ἐτέραν τοιαύτην πράξιν ἀναγράφει τὴν ἀπαγωγὴν, τὴν ὁποίαν διαπράττει ἐκεῖνος ὅστις μὲ δόλον ἢ μὲ βίαν ἐπιλαμβάνεται ἄρρενός τινος ἢ θήλειος ἄνευ τῆς θέλησέως του, ἢ ἐὰν τοῦτο ἔχη ἡλικίαν κατωτέραν τῶν δώδεκα ἐτῶν καὶ μὲ τὴν θέλησίν του, ἀπάγει δὲ αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ τὸ μεταχειρισθῆ εἰς ἀκολασίαν, ἢ νὰ τὸ ἀναγκάσῃ εἰς γάμον, ἢ νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς ἄλλον πρὸς τὸ αὐτὸ τέλος. Ἐπίσης διαπράττει ἀπαγωγὴν, ἐκεῖνος ὅστις πρὸς τὸν εἰρημένον σκοπὸν κατέχει τινὰ εἰς τὴν ἐξουσίαν του ἀπειργῶν αὐτὸν δολίως ἢ βιαίως ἀπὸ τὸν τόπον τῆς διατριβῆς του, παρὰ τὴν θέλησίν του.

Πλὴν τούτων, ἐν τῷ εἰρημένῳ κεφαλαίῳ, κατατάσσεται καὶ τὸ ἀδίκημα τῆς παρανόμου βίας καὶ ἀπειλῆς, τὸ ὁποῖον ὑφίσταται ὅταν τις ἐπιχειρῆ τι εἶτε μὲ πραγματικὴν βίαν, εἶτε μὲ ἀπειλήν, ἐπὶ τῷ παρανόμῳ σκοπῷ τοῦ νὰ πείσῃ τινὰ ἄκοντα εἰς τὸ νὰ πράξῃ, παραλείψῃ ἢ ὑποφέρῃ τι, καθόσον ὅμως δὲν περιέχει ἢ ἐπιχειρήσις αὕτη δεινοτέραν τινὰ τοῦ δικαίου παραβάσιν, ὅτε λαμβάνει ἢ πράξις διάφορον χαρκατῆρα, καλουμένη, καθ' ὅσον καὶ ἕτερα στοιχεῖα συντρέχουσιν, ὅτε μὲν ληστεία, ὅτε δὲ ἐκβίασις καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Τὸ συνηθέστερον ὅμως ἀδίκημα τὸ ὁποῖον διαπράττεται κατὰ τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας, εἶνε τὸ ἀδίκημα τῆς παρανόμου κατακρατήσεως. Ἐξουσία τῆς ὁποίας οἱ ἀντιπρόσωποι ἔχουσι πρὸ ὀφθαλμῶν ταπεινὰ κομματικὰ συμφέροντα ἢ προσωπικὰ πάθη, δύναται εὐκόλως νὰ ἐκτραπῆ εἰς προσβολὴν τῆς τῶν προσώπων ἐλευθερίας, κατακρατοῦσα αὐτά, καὶ ὅτε οὐδεμία νόμιμος περίπτωσις συντρέχει εἰς τοῦτο. Τούτου ἔνεκεν ὁ ποινικὸς ἡμῶν νόμος, συμφώνως καὶ πρὸς τὸ θον ἄρθρον τοῦ συντάγματος, διὰ διαφόρων διατάξεων αὐτοῦ, κολάζει μὲ τὰς ποινὰς τῆς παρανόμου κατακρατήσεως, τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τοὺς παραβαίνοντας τοὺς ὁρισμούς τοῦ εἰρημένου θου ἄρθρου, καὶ τοὺς δικαστικούς ἐκείνους ὑπαλλήλους, οἵτινες δὲν ἀπολύουσιν ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν, φυλακισμένον τινὰ ἀφοῦ γενῆ τελεσίδικος ἢ ἀπολύουσα αὐτὸν ἀπόφασις, ἢ ἀφοῦ ἢ ὑπ' ἐγγυήσιν ἄφεσις του ἀπεφα-

σίση και ή έγγυσις αὐτῆ ἐχορηγήθη. Ἐπίσης τιμωρεῖ τοὺς ἐπιστάτας ποινικῶν καταστημάτων, οἱ ὁποῖοι ἐπέχουσιν εἰς τὴν φυλακὴν καταδικῶν τινα ὑπὲρ τὸν ὀρισθέντα χρόνον τῆς ποινῆς του, ἀδικαιολογήτως· ὡς ἐπίσης τιμωρεῖ ὡς συναιτίους τῆς αὐθαιρέτου κατακρατήσεως τοὺς δημοσίους ἐκείνους ὑπαλλήλους, οἵτινες καίτοι χρεωστοῦν, ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτῶν, νὰ ἀνακαλύπτουσι καὶ ἐξετάζωσι τὰ πρακτόμενα κκουργήματα καὶ πλημμελήματα, παραμελοῦσιν ἐν τούτοις τὴν εἰς αὐτοὺς γενομένην μύνησιν περὶ τινος παρανόμου κατακρατήσεως, συμβάσης εἰς ὁποιονδήποτε τρόπον, μὴ πράττοντες τὸ καθ' ἑαυτοὺς.

Γενικῶς δέ, παράνομον κατακράτησιν πράττει πᾶς ὅστις στερεῖ τινα ἄκοντα τῆς χρήσεως τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας δι' ἐγκαθίρξεως ἢ δι' ἄλλου τρόπου.

Εἰς ὅλα τὰ ἄνω ἀναφερθέντα ἀδικήματα ἐπιβάλλεται διάφορος καὶ ἀνάλογος ποινὴ, κατὰ τοὺς ὀρισμούς τοῦ νόμου, καὶ κατὰ τὰς τοιαύτας ἢ τοιαύτας περιστάσεις ὑφ' ἧς διεπράχθη ἕκαστον τούτων.

Αὗται εἶνε αἱ διατάξεις αἱ προστατεύουσαι παρ' ἡμῶν τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν. Ἄλλ' εἰς τὴν ἐλευθερίαν ταύτην ἡ νεωτέρα πρόοδος καὶ ὁ νεώτερος πολιτισμὸς ἐπιβάλλουσιν εὐρύτερα ὄρια. Τότε μόνον δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἔννομος ταξίς, καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτῆς νὰ ἀναπτυχθῶσιν ἀπροσκόπτως τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ βιομηχανία καὶ οἱ λοιποὶ πλουτοπαραγωγοὶ κλάδοι τῆς χώρας, ὅταν ἡ ἐλευθερία τῶν ἀτόμων εἶνε σεβαστή, καὶ ὅπου ἀκόμη σήμερον οἱ νόμοι ἐπιτρέπουσιν ἄνευ σοβαρᾶς δικαιολογίας, τὴν κατὰ τι μέτρον παραβίασιν αὐτῆς.

Ἡ προσωπικὴ κράτησις, ἐνδεικνυομένη ὑπὸ τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὡς μίσην ἐκτελέσεως, πρὸς πληρωμὴν τῶν χρεῶν, ὅσονδήποτε περιωρισμέναι καὶ ἂν τυγχάνωσιν αἱ περιπτώσεις τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς, πάντοτε θεωρεῖται ὡς μίχ σφοδρὰ καταπάτησις τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας καὶ ὡς μέτρον, τὸ ὁποῖον εἰς οὐδὲν ἄλλο συντελεῖ ἢ εἰς νέκρωσιν αὐτῶν τούτων τῶν χειρῶν, αἵτινες θὰ ἠδύναντο ἐργαζόμεναι νὰ ἀποδώσωσι μικρὸν κατὰ μικρὸν τὰ ὀφειλόμενα.

Ἐπίσης ἡ ὑπὸ τῆς ποινικῆς δικονομίας ἐνδεικνυομένη προφυλακίσις, κατὰ προσώπου καθ' οὗ ὑπάρχει ὑποψία ἐνοχῆς εἰς ἀδικημά τι, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς δραπετεύσεως αὐτοῦ, πᾶν ἄλλο ἢ προστασία τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας· δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ, ὅταν ἰδίως, ὅπως συνήθως συμβαίνει, ἀθῶοι κλείωνται εἰς τὰς φυλακὰς καὶ μέχρις ὅτου προέλθῃ εἰς φῶς ἡ τῆς ἀθωότητος αὐτῶν ἀπόδειξις κπέρχεται πολὺς χρόνος, ἐνῶ ἐν τῷ μεταξύ ὑποφέρουσι τὰ πάνδεινα, καταστρεφόμενοι πρὸς τούτοις ὀλικῶς καὶ ἠθικῶς.

Ἄλλὰ πλὴν τούτων ὑπάρχουσι πλεῖσται διατάξεις τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἀναρτῶσαι, κατὰ τὸν χρόνον ἰδίως τῆς προδικασίας, τὴν τοῦ προσώπου ἐλευθερίαν, ἀπὸ τῆς κρίσεως καὶ τῆς θελήσεως ἐνός ὀρισμένου δικαστικοῦ ὑπαλλήλου, τοῦ ἀνακριτοῦ, ὅστις δύναται νὰ

γίνῃ ἐπικίνδυνον ὄργανον αὐθαιρέσις, ὅταν μάλιστα δουλεύῃ τῇ πολιτικῇ συνλλαγῇ, μὲ ὅλην τὴν ὑπὸ τῶν νόμων παρεχομένην εἰς τὴν δικαιοσύνην σχετικὴν ἀνεξαρτησίαν.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, ἡ ἡμετέρα νομοθεσίς χρήζει μεταρρυθμίσεώς τινος, ὅπως ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου ἔχῃ παρ' αὐτῆς τὴν δυνατὴν καὶ προσήκουσαν προστασίαν. Καὶ ἀφοῦ κατὰ πρῶτον κατηγορηθῇ ἡ προσωπικὴ κράτησις ὡς μέσην ἐκτελέσεως, ἐνδεικνύται ὕστερον ἡ ἀνάγκη τῆς τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τῆς ποινικῆς δικονομίας ὅσον ἀφορᾷ τὴν προφυλακίαν, οὕτως ὥστε ὁ χρόνος τῆς ὑποδικίας νὰ συντομευθῇ, ὀριζομένου χρονικοῦ τινος διαστήματος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὀφείλει νὰ περαιωθῇ ἡ ἐπὶ τῷ ἀδικήματι ἀνάκρισις καὶ νὰ ἐκδοθῇ τὸ σχετικὸν βούλευμα, τὸ ἀποφαινόμενον περὶ τῆς ἀπολύσεως ἢ παραπομπῆς εἰς τὰ δικαστήρια τοῦ προφυλακισμένου.

Ἐκτὸς τούτων ἡ τελεία ἀνεξαρτησία τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ἀπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς, κατὰ μέγα μέρος θέλει συντελέσει εἰς τὴν προστασίαν τῆς τοῦ ἀτόμου ἐλευθερίας. Διότι τότε ὁ δικαστικὸς λειτουργὸς δὲν θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ πράττῃ τι ἐξ ὕστεροβουλίας, ἀλλὰ θὰ πράττῃ τὰ πάντα ἀποβλέπων εἰς τὴν πιστὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης.

Ὅθεν μὲ τὰς τοιαύτας μεταρρυθμίσεις δύναται ἡ Πολιτεία νὰ δώσῃ τὰ μέσα πρὸς τελείαν ἐφαρμογὴν, τοῦ καθιερωθέντος ὑπὸ τοῦ θεμελιώδους ἡμῶν νόμου δόγματος τοῦ ἀπαραβιάστου τῆς τῶν ἀτόμων ἐλευθερίας. Ὅφειλε ὅμως καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ Πολιτεία, νὰ μὴ δίδῃ οὐδέποτε εὐκαιρίαν τείνουσαν εἰς παραβίασιν τοῦ δόγματος τούτου. Διότι ἡ πρόοδος αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς εὐημερίας τῶν πολιτῶν, διὰ νὰ ὑπάρξῃ δὲ ἡ ποθουμένη τάξις, ἡ παρέχουσα τὴν βᾶσιν πάσης εὐημερίας, πρέπει νὰ προστατεύεται, καὶ δὴ ὑπὸ ταύτης πρῶτον, ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου, θεωρουμένη ὡς τὸ ἱερόν παλλᾶδιον πάσης ἐτέρας ἐλευθερίας.

Καὶ δυνάμεθα ἐν τέλει νὰ εἴπωμεν διὰ τὴν Πολιτείαν, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγει διὰ τὴν χωροφυλακὴν τὸ ἄρθρον 216 τοῦ ὡς νόμου ἰσχύοντος κανονισμοῦ αὐτῆς (B. Δ. 1833), ὅτι δηλαδὴ «πᾶσα πράξις ταύτης ἣτις προσβάλλει τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτῶν, θεωρεῖται ὡς κατάχρησις τῆς δυνάμεώς της».

Δημ. Π. Δημητριάδης

EDGAR POE

ΟΥΛΛΟΟΥΜ

(Πεζὸν ποίημα)

Βαρειὰ καὶ σὴν στάχτη ἦσαν τὰ οὐράνια—τὰ φύλλα ἦσαν μαρμαμένα καὶ θλιβερά—τὰ φύλλα λιομένα ἦσαν καὶ θλιβερά. Ἦτανε νύχτα τοῦ ἐρημικοῦ Ὀχτωβρίου, τοῦ πιὸ ἀλησμόνητοῦ μου χρόνου. Ἦταν πολὺ κοντὰ στὴ σκοτεινὴ λίμνη τοῦ Ὄμπερ, στὴν καταχυσασμένη χώρα τοῦ

Βάιρ—ήταν εκεί σιμά στὸν ὑγρὸ βάλτο τοῦ Ὁμπερ, στὸ δάσος ποῦ μαζώνονται οἱ Βρυκολάκοι τοῦ Βάιρ.

Αὐτοῦ, μιὰ φορά, στὰ βέθη τιτανικοῦ δρόμου κυπαρισσιῶν, ἐπλανώμουν ἐγὼ μὲ τὴν ψυχὴ μου: ἕνας δρόμος κυπαρισσιῶν μὲ ψυχὴ, τὴν ψυχὴ μου. Ἦταν τὴ μέρα ποῦ ἡ καρδιά μου ἦταν ἀναμένη, σὰν τὰ σκουριασμένα ποτάμια ποῦ κυλοῦν, — σὰν τὶς λάβες ποῦ σκόρπια κυλοῦν, τὰ γιομάτα θειάφι ρέματά τους στὰ βέθη τοῦ Ἰανέκ, στὶς χῶρες τὶς ἀλαργινές τοῦ βόρειου πόλου — ποῦ βογοῦν ἐνῶ τρέχουν στὰ βέθη τοῦ βουνοῦ Ἰανέκ στὶς χῶρες τοῦ βόρειου πόλου.

Ἡ κουδέντα μας ἦταν σοβαρὴ καὶ βαρειά, μὰ οἱ λογισμοὶ μας, ἦσαν παραλυμένοι καὶ θλιβεροί, αἱ ἀναμνήσεις μας ἦσαν προδότρες καὶ θλιβερές, — γιὰτὶ δὲν ξέραμε πῶς Ὀχτώδρης ἦταν ὁ μῆνας καὶ δὲν κυττάζαμε τὴ νύχτα τοῦ χρόνου (ἄχ! νύχτα, ἔλων τῶν νυχτῶν τοῦ χρόνου): δὲν κυττάζαμε τὴ σκοτεινὴ λίμνη τοῦ Ὁμπερ — ἂν καὶ μιὰ φορά ταξειδέψαμε ἐκεῖ — δὲ θυμόμαστε τὸν ὑγρὸ βάλτο τοῦ Ὁμπερ, οὔτε τὴ χώρα ποῦ πηγαίνουν οἱ Βρυκολάκοι τοῦ Βάιρ.

Καὶ τώρα, γιὰτὶ ἡ νύχτα βασιλεύει καὶ γιὰτὶ τὸ ρωλόι τῶν ἀστρων μυνούσε τὴν αὐγὴ — στὴν ἄκρη ἀπ' τὸ μονοπάτι, μιὰν ὑγρὴ καὶ συγνεφιασμένη λάμψη γεννήθηκε, ποῦ γύρω της, ἕνα ὑπέρλαμπρο μισοφέγγαρο σηκώθηκε, μὲ διπλὴν ἄκρη —, τὸ διαμαντένιο μισοφέγγαρο τῆς Ἀστάρτης πασίφανο μὲ τὴ διπλὴ του ἄκρη.

Καὶ λέω: «Εἶναι χλιαρότερη ἀπ' τὴν Ἄρτεμι· κυλάει μέσα σ' ἕνα αἰθέρα ἀναστεναγμῶν· ἀναχαράζει σὲ μιὰ χώρα ἀναστεναγμῶν, — εἶδε πῶς τὰ δάκρυα δὲν ξηρύνονται ἀπάνω σ' αὐτὰ τὰ μάγουλα ἔπου τὸ σκουληκι δὲν ψωφάει ποτέ, κ' ἦρθε περνώντας τ' ἀστέρια τοῦ Λέοντα, νὰ μᾶς δείξει τὸ μονοπάτι πρὸς τὰ οὐράνια — πρὸς τὴν ληθίνην εἰρήνην τῶν οὐρανῶν — ἴσα μ' ἐκεῖ ἦρθε γιὰ πείσμα τοῦ Λέοντα, γιὰ νὰστράφη ἐπάνω μας μὲ τὰ λαμπρά της μάτια — ἦρθε ὡς ἐκεῖ περνώντας τὸ ἄντρο τοῦ Λέοντος, μὲ τὴν ἀγάπη στὰ φωτοβόλα της μάτια.»

Μὰ ἡ Ψυχὴ σηκώνοντας τὸ δάχτυλό της, λέει: «Μὲ θλίψι, φοβοῦμαι αὐτὸ τᾶστέρι! — τὴ χλωμάδα του, παράδοξα, τὸ φοβοῦμαι.

Ὁ! γογγόρα. Ὁ! ἄς μὴν ἀργοῦμε! Ὁ φεύγα — κ' ἄς φύγουμε, πρέπει.» Μίλησε μὲ τρόμο, ἀφίνοντας νὰ πέσουν ἢ φτεροῦγες της, ὅσο ποῦ σύρθηκα στὸ κορνιαχτό. Καὶ ξανάειπα: «Δὲν εἶναι παρὰ θνεира· ἄς τραδηξοῦμε μὲς σ' αὐτὸ τὸ τρεμουλιαστὸ φῶς· ἄς λουσοῦμε σ' αὐτὸ τὸ κρυσταλλένιο φῶς! Ἡ σιδύλλινη λαμπρότης τοῦ ἀχτινοβολεῖ ἀπὸ ἐλπίδα καὶ ὠραιότητα αὐτὴ τὴ νύχτα — κύτταξε· τρεμουλιάζοντας φεύγει, ψηλὰ στὰ οὐράνια, στὰ βέθη τῆς νύχτας! Ἄχ! μποροῦμε, ἀπείραχοι, νὰ ἐμπιστευθοῦμε στὴ λάμψη τοῦ, καὶ νὰ εἴμαστε βέβαιαι πῶς θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ καλὰ — μποροῦμε, ἀπείραχοι νὰ ἐμπιστευθοῦμε σ' ἕνα φῶς ποῦ δὲ ξέρει ἄλλο, παρὰ καλὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ, τρεμουλιαστὸ, ἀπάνω στὰ οὐράνια, στὰ βέθη τῆς νύχτας.»

Ἔτσι ἠούχαζα τὴν ψυχὴν καὶ τὴν φιλοῦσα, καὶ προσπαθεῖσα νὰ τῆς βγάλω αὐτὴν τὴν ἀγωνίαν· κ' ἐνίκησα τοὺς φόβους της καὶ τὴν ἀγωνίαν της· καὶ πήγαμε στὸ τέλος τοῦ δρόμου, ἔπου σταματήσαμε

μπροστὰ σὲ μιὰ ταφόπορτα· μπροστὰ σὲ μιὰ πόρτα, μὲ γράμματα ἀπάνω, σὲ μιὰ ταφόπορτα, καὶ λέω: «Τὶ εἶναι γραμμένο, γλυκεῖα ἀδερφή, ἀπάνω σ' αὐτὴ τὴ ταφόπορτα;» Κι' ἀπάντησε ἐκείνη: «Οὐλαλούμ! Οὐλαλούμ! Εἶναι τὸ μνῆμα τῆς νεκρῆς σου Οὐλαλούμ.»

Τότε ἡ καρδιά μου βαρεῖα γίνηκε καὶ σὰν στάχτη, σὰν τὰ φύλλα ποῦ ἦσαν μαραμμένα καὶ θλιβερά — σὰν τὰ φύλλα ποῦ ἦσαν λιομένα καὶ θλιβερά, κ' ἔκραξα: «Αὐτὸ γίνηκε βέβαια τὸν Ὀχτώδρη, αὐτὴ τὴν ἴδια νύχτα τοῦ περασμένου χρόνου, ποῦ ταξειδεύει — ταξειδεύει ἐδῶ — ποῦ ἔφερνα ἕνα φοβερὸ φορτίο ὡς ἐδῶ — σ' αὐτὴ τὴ νύχτα, μέσα σ' ὄλες τὶς νύχτες τοῦ χρόνου, ἄχ! πὶθ δαιμόνιο μ' ἔφεραν σ' αὐτοὺς τοὺς τόπους. Γνωρίζω τώρα, αὐτὴ τὴ σκοτεινὴ λίμνη τοῦ Ὁμπερ, — αὐτὴ τὴν καταχνιασμένη χώρα τοῦ Βάιρ· γνωρίζω καλὰ, τώρα, αὐτὴ τὴ σκοτεινὴ λίμνη τοῦ Ὁμπερ — αὐτὴ τὴν καταχνιασμένη χώρα τοῦ Βάιρ· γνωρίζω τώρα καλὰ, αὐτὸν τὸν ὑγρὸ βάλτο τοῦ Ὁμπερ κ' αὐτὲς τὶς χῶρες τῶν δασῶν ποῦ πηγαίνουν οἱ Βρυκολάκοι τοῦ Βάιρ!»

Fingal

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ

Antoine Dvorak. Ὁ αἰφνίδιος καὶ ἀπροσδόκητος θάνατος τοῦ συνθέτου **A. Dvorak**: εἶνε σκληρὰ ἀπώλεια διὰ τὴν μουσικὴν τῶν Τσέχων.

Πάντοτε ἀνήσυχος, πάντοτε εἰς ἀναζήτησιν κάποιος νέας μορφῆς, μὲ τὴν ὁποῖαν τόσον καλὰ εἴξευρε νὰ περιενδύη τὰς σκέψεις του, ἀπέθανεν ἐν πλήρει δράσει, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὸν θρίαμβον τοῦ τελευταίου του μελοδράματος “*Armide*”, ἀναβιβασθέντος ἐσχάτως εἰς τὸ Ἐθνικὸν Θέατρον τῆς Πράγας.

Ἰδιαιτέρως σημειώνομεν εἰς τὴν θλιβερὰν αὐτὴν περίστασιν, ὅτι ὁ **Dvorak** δὲν ὑπῆρξε μόνου ὁ μεγάλος συνθέτης, τοῦ ὁποῖου αἱ δαιμόνιοι ἐμπνεύσεις ἐπέβαλλον τὸν σεβασμὸν καὶ διήγειρον τὸν θαυμασμὸν καὶ μεταξὺ ἀκόμη τῶν πολιτικῶν ἀντιπάλων τῶν Τσέχων, ἀλλ' ὑπῆρξε καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους θεμελιωτὰς τῆς ἐθνικῆς μουσικῆς, ἀντιπροσωπεύσας μὲ τὴν μεγαλειτέραν λάμψιν καὶ ἐπιβολὴν τὴν τέχνην τῶν Τσέχων εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Τὸ μελόδραμά του “*Armide*”, τοῦ ὁποῖου οἱ στίχοι ἀνήκουν εἰς τὸν ποιητὴν **Frida-Yrchlicky**, διακρίνεται διὰ τὴν διαύγειαν καὶ ἀπλότητα τῆς ἐκφράσεως, ἰδιότητες τὰς ὁποίας ὁ **Dvorak** ἰδιοποιήθη διὰ τῆς συνεχοῦς μελέτης τῶν ἀρχαίων διδασκάλων. Τὸ ὀγκῶδες ἔργον, τὸ ὁποῖον καταλείπει, τῷ ἔξασφαλίζει περιφανῆ θέσιν μεταξὺ τῶν συνθετῶν, τῶν πολυφῶνων συμφωνιῶν, τῆς ἐποχῆς μας.

ΘΕΑΤΡΟΝ

Μία στιγμὴ φθάνει διὰ νὰ γείνη κανεὶς μέγας· μία σύμπτωσις ἀσυνειδήτως τυχαία, ἀπεφάσισε καὶ ἔστερέωσε τὴν δόξαν τῶν πλείστων καλλιτεχνῶν.

Κατὰ τὸ 1875 εἰς μίαν ἑσπερίδα ἐπακολουθήσασαν κατόπιον γεύματος τῶν συντακτῶν τῆς ἑφημερίδος ὁ ΧΙΧ^{ος} Αἰὼν, τὸν ὁποῖον διηύθυνεν ὁ Ἐδμόνδος Ἀμποῦ, τραγουδισταὶ διάσημοι ἔψαλλαν διάφορα τεμάχια.

Ἐνῶ οἱ ἄκροαταὶ ἔχειροκρότου, ὁ Ἀμποῦ κτυπᾷ εἰς τὸν ὦμον τὸν διευθυντὴν τοῦ τυπογραφείου του, λέγων :

— Θὰ ὁμολογήσης, κατεργάρη μου, ὅτι συχνὰ δὲν ἀκούς τέτοια πράγματα.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε Ἀμποῦ· ἀκούω κάθε ἡμέρα καὶ μάλιστα, τολμῶ νὰ βεβαιώσω, πολὺ καλλίτερα.

— Θὰ μὲ ὑποχρέωσης ἂν μοῦ ἔλεγεσ ποῦ.

— Μά, δύο βήματα μακρύτερα ἀπὸ τὴν ἑφημερίδα, ἔστοιχον μαγαζάκι. Τὸ παιδί τοῦ ἰδιοκτῆτου τραγουδεῖ ὅ,τι θέλετε· καὶ ὅσω γιὰ φωνή, ἔχει πολὺ ὀρσιότεραν ἀπὸ ὄλων ἐδῶ τῶν κυρίων σας, οἱ ὅποιοι ἐν τούτοις εἶνε περίφημοι.

— Φέρε μού τον αὔριο.

Ἐπὸ τοιαύτας συνθήκας ὁ τενόρος *Sellier* παρουσιάσθη εἰς τὸν Ἐδμόνδου Ἀμποῦ, ὁ ὁποῖος ἀμέσως τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς *Opéra*.

Ἡ μόρφωσίς του, ἣτις προηγῆθη τῆς ἐμφανισέως του, ἐστοίχισεν εἴκοσι χιλιάδας φράγκων εἰς τὸν διευθυντὴν *Halanzier*.

Gabrielle Réju.— Ἐτσι ὠνομάζετο ἡ κ. *Réjane*. Ἐγεννήθη μέσα εἰς τὸ θέατρον σχεδόν, καθόσον ὁ πατὴρ τῆς ὑπῆρξεν ἀρχαῖος ἠθοποιὸς ἐπαρχίας. Ἦτο τὸ χαϊδεμένο παιδί τοῦ τόπου· εἰς τὰ παρασκευαζομένην ἐφόρτωναν μὲ μπομπούνια καὶ τὴν ἐθαύμαζαν διὰ τὴν τέχνην τῆς εἰς τὸ νὰ μιμῆται. Ἦσαν οἱ πρῶτοι θρίαμβοι αὐτοῖ, οἱ ὅποιοι ὤρισαν τὴν κλίσιν τῆς μικρᾶς.

Ἡ ὠραιότερα τῆς ἡμέρας ὑπῆρξεν ἐκείνη, καθ' ἣν μία ἐκ τῶν ἠθοποιῶν τὴν ἐτύλιξεν εἰς βασιλικὴν πορφύραν, τῆς ἐφόρεσε διάδημα καὶ οὕτως ἐνδεδυμένην τὴν ἔφερον εἰς τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ διάλειμμα. Ἡ μικρὰ *Réju* ὠρκίσθη τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἑσπέραν, ὅτι θὰ γείνη κ α λ λ ι τ ἔ χ ν ι ς. Αἰφνιδίως ὅμως ἀποθνήσκει ὁ πατὴρ, καταλείπων δυστυχίαν μεγάλην εἰς τὸ σπίτι του — ἕνα πενιχρὸν διαμέρισμα εἰς τὸ πέμπτον πάτωμα τοῦ *Faubourg-Poissonnièr*. — καὶ ἡ μήτηρ ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν θὰ τῆς ἐπιτρέψῃ ν' ἀκολουθήσῃ τὸ ἔργον τοῦ πατρός τῆς, τὸ ὁποῖον δάκρυα, πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεις μόνου τῆς ἐπροξένησεν.

Ἡ Γαβριέλλα ἠναγκάσθη ν' ἀναβάλλῃ καὶ νὰ δεχθῆ θέσιν ἐπιμελητρίας — σαράντα φράγκα τὸν μῆνα, φαγητὸν καὶ κατοικίαν — εἰς ἕνα μετριώτατον σχολεῖον, ὅπου ἐκ διαλειμμάτων ἐμαθήτευσεν κατὰ βάθος ὅμως ἐσκέπτετο πάντοτε κανὲν πραξικόπημα. Ἡ εὐκαιρία παρουσιάσθη: μία κληρονομία, ἐφ' ἣς ἐστηρίζοντο ὅλα· αἱ περὶ μέλλοντος ἐλπίδες, ἐνανάγησεν. Προκειμένου λιπὸν ν' ἀποθάνουν τῆς πείνης εἰς μίαν ἀβεβαίαν διὰ τὸ μέλλον κατάστασιν, ἀπεφασίσθη καὶ εἰσήχθη ἐπὶ τέλους ἡ *Réjane* εἰς τὸ *Conservatoire* εἰς τὴν τάξιν τοῦ Ρενιέ !

Εἰς τοὺς Σύνδρομῆτας τοῦ Ἀκριτά

Διδόνται μὲ ἐκπτώσιν τὰ βιβλία

Σ. Σκίπη , <i>Silentii Dissolutio</i> , Ποιήματα (Δρχ. 2,50)	Δρχ.	2.—
Α. Κούρτελη , Χρυσάνθεμα, Ποιήματα (Δρχ. 2)		1,50
Σ. Σκίπη , Σερενάτα τῶν Λουλουδιῶν (Δρχ. 2)		1.—
Ν. Βέη , Ἀρχαδικὰ Γλωσσικὰ Μνημεῖα (Δραχ. 3)		2.—

Κάθε παραγγελία πρέπει νὰ συνοδεύηται μὲ τὸ ἀντίτιμον.

Ἡ Ἰρις

τῶν Λαῶν τῆς Ανατολῆς

ἐν Βουκουρεστίῳ:

ἐφημερίς ἐκδιδόμενη μετὰ καθημερινοῦ ἡμιφύλλου

Ἰδρυτὴς-Διοικητὴς	Διευθυντὴς
ΖΑΧΑΡΙΑΣ Π. ΣΑΡΔΕΛΛΗΣ	ΑΛΚ. Ζ. ΣΑΡΔΕΛΛΗΣ
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ	
Ἐν Ῥωμανίᾳ Ἔτησίᾳ	ἔρ. 40
Ἐξάμηνος	20
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ	50

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΠΑΛΛΗ & ΚΟΤΖΙΑ

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ - ΑΘΗΝΑΙ

Τὸ ἀρχαιότερον τῶν ἐν Ἑλλάδι χαρτοπωλείων

Ἡ πλουσιώτερα συλλογὴ γραφικῆς ὕλης. Ἐργοστάσια φωτοτυπιῶν, καταστήκων καὶ φωτογραφικῶν χαρτονίων.

Μεγάλῃ παρακαταθήκῃ χάρτου τυπογραφικοῦ καὶ ἑφημεριδίων.

Οἱ μόνου ἐκδοταὶ φωτοτυπικῶν δελταρίων.

Φωτογραφικὰ εἶδη.

ἌΚΡΟΠΟΛΙΣ,

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΕΠΑΡΧΙΩΝ
ΕΤΗΣΙΑ . . . ΔΡ. 18.—	ΕΤΗΣΙΑ . . . ΔΡ. 19.80
ΕΞΑΜΗΝΟΣ . . » 9.—	ΕΞΑΜΗΝ . . » 9.40
ΜΗΝΙΑΙΑ . . . » 1.50	ΜΗΝΙΑΙΑ . . » 1.60
ΕΒΔΟΜΑΔ . . . » 35	ΕΒΔΟΜ . . . » 45

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Μετὰ «Ρωμηοῦ» καὶ τοῦ περιοδικοῦ Α. Ο. Δ. Ο. Φρ. χρ. . . . 40
Διὰ Κρήτην Κύπρον καὶ Σάμον Φρ. χρ. 25

Ο ΤΥΠΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ
ΕΝ ΒΟΛΩ.

ΔΙΕΥΘ. ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡ. Α. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐδωτερο. ἔρ. 15. Ἐξωτερο. χρ. 20

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΑΜΗΝΟΣ

Ἐδωτερο. ἔρ. 8. Ἐξωτερο. χρ. 10

ΑΚΡΙΤΑΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗΝ 1 ΚΑΙ 15 ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΟΔΟΣ ΣΟΛΩΝΟΣ 43^α

Διευθυντής : Σ. ΣΚΙΠΗΣ

Γραμματεὺς : Δ. ΤΖΕΡΑΧΗΣ

Φιλολογία — Ποίσις — Μυθιστόρημα — Διήγημα — Θέατρον —
Μουσική — Ζωγραφική — Γλυπτική — Ἀρχαιολογία — Φιλοσοφία
— Ἱστορία — Κοινωνιολογία — Ἐπιστήμη — Ταξίδια — Κριτική
Ἑξένα: Φιλολογία — Ἐπιθεώρησις — Εἰκόνες — Βινιέτες — Κοσμήματα.

ΠΡΟΣΕΧΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Α. Κουροτίδου, Ψυχολογικαὶ μελέται. — **Στεφ. Μαρτζώκη**, Κριτική. — **Γ. Μαῦτα**, Ὁ φόβος τῆς σιωπῆς. Διήγημα. — **Σ. Σκίπη**, Τὰ ὀλόμαυρα μαλιά σου. Ποίημα. — **Ν. Βέν**, Βυζαντιναὶ μελέται. — **Stéphan Mallarmé**, Ἡ πίπα. Χειμωνιάτικο ἀνατριχίασμα. Πεζὰ ποιήματα. — **René Bazin**, Ἀκαδημαϊκὸς. **La Terre qui meurt**. Μυθιστόρημα. — **Offmann**, Τὸ τραγοῦδι τῆς Ἀντωνίας. Διήγημα. Μεταφ. Δ. — **Α. Προβελεγγίου**, **Στεφ. Μαρτζώκη**, Ἀγγ. Σικελιανοῦ, Αἴμ. Κούροτελη, **Γ. Μαῦτα**, **Ρ. Φιλύρα**, Ποιήματα.